

Nationaal Implementatieplan Asiel- en Migratiepact

Inhoudsopgave

HUIDIGE SITUATIE EN BELANGRIJKSTE BENODIGDE WIJZIGINGEN	5
<i>Inleiding</i>	5
Invoering van de EU-wetgevingsbesluiten in Nederland.....	5
Besturing en tijdsfad invoering.....	5
Aanpassing nationale wetgeving.....	6
BOUWSTENEN.....	7
1. Eurodac.....	7
1.1 Stand van zaken.....	7
1.2 Vereisten Migratiepact.....	7
1.3 Implementatie.....	8
1.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving.....	8
1.3.2 Aanpassingen administratieve processen.....	8
1.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding).....	8
1.3.4 Infrastructuur	10
1.3.5 IT-behoeften.....	10
2. Grensprocedure en screening.....	11
2.1 Stand van zaken.....	11
2.2 Vereisten Migratiepact.....	13
2.3 Implementatie.....	14
2.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving.....	15
2.3.2 Aanpassingen administratieve processen.....	16
2.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding).....	17
2.3.4 Infrastructuur	17
2.3.5 IT-behoeften.....	18
3. Opvang (inclusief pre-integratiemaatregelen en (alternatieven voor) bewaring).....	19
3.1 Stand van zaken.....	19
3.2 Vereisten Migratiepact.....	19
3.3 Implementatie.....	20
3.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving.....	21
3.3.2 Aanpassingen administratieve processen.....	22
3.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding).....	23
3.3.4 Infrastructuur	23
3.3.5 IT-behoeften.....	24
4. Asielprocedure.....	26

4.1	Stand van zaken.....	26
4.2	Vereisten Migratiepact.....	26
4.3	Implementatie.....	27
4.3.1	Aanpassingen wet- en regelgeving.....	28
4.3.2	Aanpassing administratieve processen	28
4.3.3	Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)	30
4.3.4	Infrastructuur	30
4.3.5	IT-behoefte.....	30
5.	Terugkeer.....	31
5.1	Stand van zaken.....	31
5.2	Vereisten Migratiepact.....	32
5.3	Implementatie.....	32
5.3.1	Aanpassingen wet- en regelgeving.....	32
5.3.2	Aanpassingen administratieve processen.....	32
5.3.3	Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)	32
5.3.4	Infrastructuur	33
5.3.5	IT-behoefte.....	33
6.	AMMR/Dublin.....	34
6.1	Stand van zaken.....	34
6.2	Vereisten Migratiepact.....	34
6.3	Implementatie.....	35
6.3.1	Aanpassingen wet- en regelgeving.....	35
6.3.2	Aanpassing administratieve processen	36
6.3.3	Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)	37
6.3.4	Infrastructuur	37
6.3.5	IT-behoefte.....	37
7.	Solidariteit.....	38
7.1	Stand van zaken.....	38
7.2	Vereisten Migratiepact.....	38
7.3	Implementatie.....	38
7.3.1	Aanpassingen wet- en regelgeving.....	39
7.3.2	Aanpassing administratieve processen	39
7.3.3	Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)	39
7.3.4	Infrastructuur	39
7.3.5	IT-behoefte.....	39
8.	Noodgevallen en crisis	40

8.1	Stand van zaken.....	40
8.2	Vereisten Migratiepact.....	40
8.3	Implementatie	40
8.3.1	Aanpassingen wet- en regelgeving.....	41
8.3.2	Aanpassing administratieve processen	41
8.3.3	Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)	41
8.3.4	Infrastructuur	41
8.3.5	IT-behoefte.....	41
9.	Horizontaal, juridische waarborgen	42
9.1	Stand van zaken.....	42
9.2	Vereisten Migratiepact.....	42
9.3	Implementatie.....	43
9.3.1	Aanpassingen wet- en regelgeving.....	43
9.3.2	Aanpassingen administratieve processen.....	43
9.3.3	Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)	43
9.3.4	Infrastructuur	43
9.3.5	IT-behoefte.....	43
10.	Hervestiging, inclusie en integratie	44
10.1	Stand van zaken.....	44
10.2	Vereisten Migratiepact.....	44
10.3	Implementatie.....	44
10.3.1	Aanpassingen wet- en regelgeving.....	45
10.3.2	Aanpassing administratieve processen.....	45
10.3.3	Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)	45
10.3.4	Infrastructuur.....	45
10.3.5	IT-behoefte	45
	BIJLAGE I – kosten Implementatie Migratiepact	46

HUIDIGE SITUATIE EN BELANGRIJKSTE BENODIGDE WIJZIGINGEN

Inleiding

Op 14 mei 2024 heeft de Raad van de Europese Unie het nieuwe Migratie- en Asielpact (hierna: Pact) officieel aangenomen. Het Pact bestaat uit tien wetgevingsbesluiten die samen de hervorming van het Europese migratie- en asielbeleid moeten bewerkstelligen. De tien besluiten zijn op 11 juni 2024 in werking getreden en zijn met ingang van 12 juni 2026 van toepassing. De EU-verordening inzake hervestiging en toelating op humanitaire gronden is nu al van toepassing.

Onder de tien wetgevingsbesluiten van het Pact vallen de volgende verordeningen en richtlijn:

EU-WETGEVINGSBESLUIT	No.
De herziene Eurodacverordening	(EU) 2024/1358
De screeningsverordening	(EU) 2024/1356
De verordening consistentiewijzigingen met betrekking tot screening	(EU) 2024/1352
De verordening terugkeergrensprocedure	(EU) 2024/1349
De verordening asiel- en migratiebeheer	(EU) 2024/1351
De verordening asielprocedures	(EU) 2024/1348
De verordening asielnormen	(EU) 2024/1347
De richtlijn opvangvoorzieningen	(EU) 2024/1346
De verordening crisis- en overmachtssituaties	(EU) 2024/1359
De verordening hervestiging en toelating op humanitaire gronden	(EU) 2024/1350

De periode tot aan 12 juni 2026 wordt door Nederland gebruikt om de Nederlandse wetgeving en uitvoeringspraktijk in lijn te brengen met de omvangrijke en complexe wetgevingsbesluiten. In dit nationaal implementatieplan wordt in grote lijnen inzicht gegeven in de wijze van implementatie en de benodigde middelen. De Europese Commissie heeft op 12 juni 2024 ook een gemeenschappelijk implementatieplan gepresenteerd, waarin de belangrijkste mijlpalen voor de lidstaten zijn opgenomen.

Invoering van de EU-wetgevingsbesluiten in Nederland

Het Nederlandse asiel- en opvangsysteem is de afgelopen jaren onder druk komen te staan. Dit komt door een combinatie van factoren zoals een aanhoudend hoge asielinstroom, steeds complexer wordende procedures en krapte op de woning- en arbeidsmarkt, met als gevolg lange doorlooptijden van procedures en stagnerende doorstroom. De nieuwe verordeningen en richtlijn hebben een aanzienlijke impact op de uitvoeringsprocessen in Nederland. Nederland beoogt met de nieuwe Europese regelgeving de asielprocedure en het opvangstelsel efficiënter en robuuster te maken en meer grip te krijgen op irreguliere asielmigratie. De tien wetgevingsbesluiten leiden tot nationale beleidskeuzes, organisatorische aanpassingen in het migratiestelsel, het werven, opleiden of omscholen van (nieuw) personeel en het aanpassen van de opvanginfrastructuur en informatievoorziening (IV). De invoering van de wetgevingsbesluiten gaat gepaard met incidentele en structurele financiële kosten. Voor de ramingen van de asielinstroom in de komende jaren gaat Nederland uit van de prognoses die periodiek worden vastgesteld, als Meerjaren Productie Prognose (MPP). Voor de invoering van de tien wetgevingsbesluiten van het Pact volgt Nederland een aanpak in twee fasen, waarbij de wetgevende en beleidsmatige werkzaamheden worden gevolgd door de operationele implementatie. Beide fasen zullen deels overlappen. In dit Nationale Implementatieplan ligt de focus op de aanpassingen met de grootste impact.

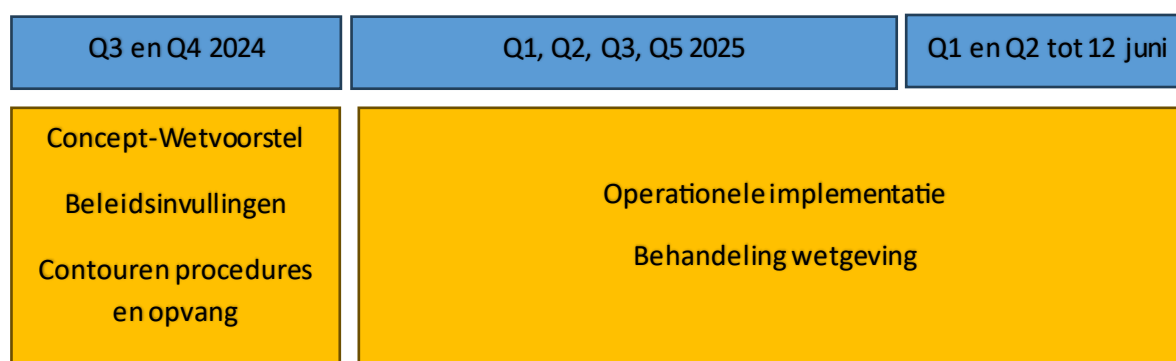
Besturing en tijdsplan invoering

Het invoeringstraject is opgedeeld in twee 'fasen'. In **De eerste fase** ligt de nadruk op de wetgevende en beleidsmatige werkzaamheden. In die fase zijn onder andere de volgende acties ondernomen.

- De tien wetgevingsbesluiten zijn in detail bestudeerd door wetgevingsjuristen van het ministerie van Justitie en Veiligheid, beleidsmedewerkers van het Ministerie van Asiel en Migratie en de ketenpartners IND, COA, DTenV, vreemdelingenpolitie en KMar.
- Daarnaast zijn er informerende gesprekken gevoerd met partijen die wel met het pact te maken krijgen, maar in iets mindere mate bij de implementatie betrokken zijn, zoals VWN, NIDOS, Raad voor de Rechtspraak en de Inspectie J&V.
- De benodigde beleidsbesluiten zijn in kaart gebracht en de besluitvorming hierover is in gang gezet.
- De contouren van de vernieuwde screening-, grens- en asielprocedures en opvangvoorzieningen zijn ontworpen.

- De ketenpartners IND, COA en DTenV hebben eerste (globale) impactanalyses gemaakt op de personele behandelcapaciteit, opvangfaciliteiten, infrastructuur en informatievoorzieningen. Deze analyse gaat gepaard met een eerste raming van de incidentele en structurele kosten.
- De concept-herziening van de nationale wetgeving (wetsvoorstel Uitvoeringswet) wordt geschreven en in consultatie gebracht.

Begin 2025 gaat deze eerste fase over in **de tweede fase** (de operationele implementatie). In de tweede fase worden, onder coördinatie van het departement en onder directe verantwoordelijkheid van de uitvoeringsinstanties, de activiteiten verricht om procedures, behandelcapaciteiten, infrastructuur, werkinstructies/protocollen en IT-systemen per 12 juni 2026 in overeenstemming te brengen met het Pact. Parallel aan de operationele implementatie wordt in deze tweede fase ook het nationale wetgevingsproces afgerond (consultatie, advisering van de Raad van State, behandeling door de Tweede Kamer, behandeling door de Eerste Kamer en publicatie in het Staatsblad).

Figuur 1: tijdsplan wetgevingstraject

Aanpassing nationale wetgeving

Het Pact bestaat hoofdzakelijk uit verordeningen. Een verordening maakt na inwerkingtreding automatisch onderdeel uit van de nationale rechtsorde. Er zijn enkele bepalingen binnen die verordeningen die voorschrijven dat bepaalde elementen een basis dienen te krijgen in het nationale recht. Consultatie van de (nationale) concept Uitvoeringswet is voorzien voor december 2024. Indiening van dit wetsvoorstel bij de Tweede Kamer na advisering door de Raad van State is voorzien in de eerste helft van 2025. Na behandeling door de Tweede Kamer, wordt het wetsvoorstel bij de Eerste Kamer ingediend. Op die manier zal de wetgeving in juni 2026 klaar zijn voor publicatie in de Staatscourant, in lijn met de deadline voor implementatie van het Pact.

BOUWSTENEN

Het Common Implementation Plan (CIP) of gemeenschappelijk uitvoeringsplan is opgesteld rondom tien zogenaemde bouwstenen. Onderstaand is per bouwsteen uitgewerkt hoe de EU-wetgeving van het Pact in Nederland geïmplementeerd zal worden.

De kosten voor de implementatie zijn opgenomen in bijlage I.

1. Eurodac

1.1 Stand van zaken

De huidige Eurodac-verordening is ingevoerd om de doeltreffende toepassing van verordening 604/2013/EU (Dublin-verordening) te ondersteunen en te helpen vaststellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming. In Eurodac systeem moeten gegevens van personen van 14 jaar of ouder die een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend worden ingevoerd. Daarnaast bevat de huidige Eurodac-verordening de mogelijkheid van toegang tot het systeem voor rechtshandavingsdoeleinden. Momenteel maakt Nederland al gebruik van Eurodac. Gelet op de doelstellingen van de verordening raakt de huidige en herziene Eurodac-verordening meerdere ketens (veiligheids-, straf- en migratieketen). Het betreft onder andere de KMar, NP (Nationale Politie), IND, OM (Openbaar Ministerie), Justid en de DTenV.

1.2 Vereisten Migratiepact

De nieuwe Eurodac-verordening dient ter ondersteuning van de opvolger van de Dublin-verordening, namelijk verordening 2024/1351/EU inzake asiel- en migratiebeheer, maar bevat daarnaast een uitbreiding van doelstellingen en daarmee tevens van categorieën gegevens. Ook wordt de leeftijd van personen van wie gegevens in Eurodac worden geregistreerd verlaagd van 14 jaar naar 6 jaar. Vanwege deze verlaging van de leeftijdsgrens zijn er aanvullende bepalingen in het Pact opgenomen ter bescherming van kinderen.

De herziene Eurodac verordening leidt ertoe dat 1) de processen aangepast moeten worden en 2) de informatiesystemen aangepast moeten worden. De herziene Eurodac verordening moet worden vertaald naar de Nederlandse situatie.

In dat verband zal onder andere de gegevensuitwisseling met het nieuwe Eurodac binnen Nederland op een andere manier plaatsvinden dan nu het geval is. Vanaf 12 juni 2026 zullen de ketenpartners uit de migratie- en strafrechtketen de gegevens uitwisselen via de centrale voorziening Europoloket.

Mijlpalen

Mijlpalen
Heden – december 2024
Uitwerken uitvoeringstoetsen
Nationale expertgroep en technische Eurodac is ingericht tbv uitwerking/vaststelling Europese ICD
Indicatie van benodigd FTE
Indicatie van benodigd financiële middelen
Uitwerken nationale uitvoeringsregelgeving Eurodac
Januari 2025 – juni 2025
Start van de benodigde aanpassing van de huidige procesafspraken/workflow
Start IT-aanpassingen
Start wetgevingstraject
Juli 2025 – december 2025
Start werven extra FTE en start opleidingen
Januari 2026 – juni 2026
Processen afronden en IT

1.3 Implementatie

Om Eurodac te laten aansluiten bij de eisen die voortkomen uit het Pact is een aantal technische aanpassingen aan het systeem noodzakelijk. Tevens zijn er aanpassingen nodig aan wet- en regelgeving.

1.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

De huidige Eurodac procedure voldoet grosso modo aan de relevante bepalingen van de herziene verordening met dien verstande dat er een uitbreiding is van doelgroepen en gegevens. De herziene Eurodacverordening is rechtstreeks werkend. Er is aanpassing van de nationale wetgeving nodig om aan de herziene Eurodacverordening te voldoen, in het bijzonder de Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid en de Vreemdelingenwet 2000. De beschrijving van de procedures geschiedt op het niveau van de Vreemdelingencirculaire, werkinstructies en protocollen. In de periode van 1 januari 2025 tot en met 11 juni 2026 worden deze opgesteld door de betrokken uitvoerende diensten. Onderstaande een aantal bepalingen die in de hogere regelgeving moeten worden opgenomen (Vreemdelingenwet, Vreemdelingenbesluit dan wel Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid of Uitvoeringsbesluit EU-verordeningen grenzen en veiligheid).

De beschrijving van de procedures geschiedt op het niveau van de Vreemdelingencirculaire, werkinstructies en protocollen. In de periode 1 januari 2025 t/m 11 juni 2026 worden deze opgesteld door de betrokken uitvoerende diensten. Onderstaande een aantal bepalingen die in de hogere regelgeving worden opgenomen.

Wet- en regelgeving	Vreemdelingenwet of -besluit
Eurodac	
Rechtsgrondslag voor relevante autoriteiten voor toegang tot het systeem.	Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid, Vreemdelingenwet 2000 of lagere wetgeving.
Aangewezen en controlerende autoriteiten voor Eurodac vaststellen, Commissie uiterlijk op 12.9.2024 informeren (artikel 61, lid 1, Eurodac-verordening).	Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid, Vreemdelingenwet 2000 of lagere wetgeving.

1.3.2 Aanpassingen administratieve processen

Organisatie/administratieve processen	Wie
Procedures voor registratie illegaal verblijf, S&R, hervestiging aanpassen.	Nationale Politie en eventueel nog aan te wijzen andere autoriteit(en).
Implementeren van de belangrijkste functies in Eurodac voor informatieverzameling en -verspreiding via nationale toegangspunten (artikel 63 Eurodac-verordening).	Nader te bepalen
Aanpassen bedrijfsprocessen om de relevante gegevens te verzamelen met oog op registratie, mutatie en raadplegen van deze gegevens in Eurodac.	Alle ketenpartners
Aanpassen werkinstructies.	Alle ketenpartners

1.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

De Eurodac-verordening schrijft voor dat de lidstaten ervoor zorgen dat er voldoende opgeleid personeel is voor nieuwe werkprocessen. Op basis van de huidige inzichten zijn er organisaties zoals de IND, DT&V en Justid die meer personeel moeten inzetten t.b.v. het registreren/muteren in en/of raadplegen van Eurodac, omdat het registreren/muteren niet automatisch kan gebeuren.

Daarnaast is het de verwachting dat, o.a. bij Justid, meer personeel nodig is vanwege de interoperabiliteit van Eurodac met de andere EU systemen. In bijlage I is de raming voor het aantal fte van de ketenpartners gezamenlijk opgenomen.

Wie	Personeelsbezetting	Fte	Opleiding nodig
Justid	Personeelsinzet t.b.v. het raadplegen van Eurodac. De inschatting is gemaakt naar aanleiding van de rol van Justid in het kader van de interoperabiliteit van Eurodac met andere EU systemen.	Voorlopige inschatting: 2025: 0.5 fte 2026: 0.5 fte 2027: 2.0 fte 2028: 2.0 fte 2029: 2.0 fte	Ja
Screenings- autoriteiten	Personeelsinzet t.b.v. afname biometrie en registratie asielaanvraag en hervestigingszaken in Eurodac.	N.t.b.	Ja
IND	Personeelsinzet t.b.v. mutaties Eurodac	Bijlage I bevat een totaal aan fte voor de ketenpartners	Ja
NP	Personeelsinzet vanuit de bestaande capaciteit i.h.k.v uitvoering vreemdelingtoezicht	Bijlage I bevat een totaal aan fte voor de ketenpartners	N.t.b.
DTenV	Personeelsinzet t.b.v. het registreren/muteren in en/of raadplegen van Eurodac t.b.v. terugkeerproces	Voorlopige inschatting: 2025: 1,2 fte 2026 en verder: 1 fte	Ja
KMar	Personeelsinzet vanuit de bestaande (controle)capaciteit i.h.k.v uitvoering grenstoezicht	Bijlage I bevat een totaal aan fte voor de ketenpartners	N.t.b.

Het doorvoeren van mutaties zal op termijn automatisch ingeregeld worden via een system to system oplossing. EU LISA heeft reeds aangegeven dat in ieder geval de eerste 6 maanden niet voor alle gegevens een system to system oplossing te hebben. Dit betekent dat het muteren en verwijderen moet plaatsvinden via een centrale web interface. Dit betekent dat organisaties, zoals de IND en DTenV gedurende deze periode incidenteel meer personeel in moeten zetten om de mutaties in Eurodac te verwerken. De huidige personeelsinzet is hiervoor niet afdoende. Kosten zijn afhankelijk van de duur en vormgeving van de web interface en hiermee nu nog niet in te schatten.

1.3.4 Infrastructuur

Er zijn grote aanpassingen in de infrastructuur en de systemen nodig. De implementatie van EURODAC is een complex IT-project voor zowel de ketenpartners als het ministerie van Asiel en Migratie (het Europoloket). Zoals hiervoor is aangegeven zal vanaf 12 juni 2026 de ketenpartners uit de Migratie- en Strafrechtsketen de gegevens uitwisseling plaatsvinden via de centrale voorziening Europoloket. Onder aansturing van het project Realisatie JBZ-systemen zal de bestaande centrale voorziening Europoloket uitgebreid worden met de EURODAC functionaliteiten. De ketenpartners IND, NP, KMar en DTV zullen via het Europoloket toegang krijgen tot EURODAC.

Naast aanpassingen van de centrale voorziening Europoloket is het ook noodzakelijk dat de ketenpartners hun eigen IV-systemen aanpassen om berichtuitwisseling met EURODAC, via het Europoloket, mogelijk te maken. De ketenpartners zijn zelf verantwoordelijk om deze aanpassingen in de eigen systemen door te voeren, dit betreft onder andere BVID, BVI en Summit.

1.3.5 IT-behoefte

Overweging 49 van de Eurodac-verordening schrijft voor dat lidstaten zorgen voor tijdige aanschaf en levering van adequate apparatuur (Eurodac-machines, connectiviteit en apparatuur voor gezichtsopnamen).

Wie	IT behoeften
Alle ketenpartners	Zorgen voor juiste gegevensuitwisseling en berichtenverkeer tussen nationale systemen en Eurodac. Waar mogelijk automatiseren (system to system), waar niet mogelijk oplossingen voor minimalisatie van capaciteitsinzet.
Aangewezen screeningsautoriteiten	(mobiele) BVID-apparatuur ten behoeve van afname van biometrie in opvanglanden bij hervestigingszaken.
Alle ketenpartners	Aanpassing software van bestaande systemen o.a.: <ul style="list-style-type: none">• <i>BVID</i>• <i>Summit</i>• <i>BVI</i>• <i>BOB-module</i>• Gemeenschappelijke Biometrievoorziening• <i>Europoloket</i>

2. Grensprocedure en screening

2.1 Stand van zaken

Voor de screening en de grensprocedures wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- I screening binnenland
- II de screening aan de buitengrens
- III de asielgrensprocedure (inclusief de grensterugkeerprocedure)

Voor deze drie procedures geldt dat de meeste consequenties (juridisch, procesmatig, personeel e.a.) grotendeels overeenkomen. Om duplicatie te voorkomen zullen deze consequenties daarom in dit stuk één keer worden opgesomd. De screeningsprocedure geldt voor derdelanders ongeacht of zij asiel willen aanvragen, die zich spontaan melden bij een aanmeldlocatie, aangetroffen worden bij een onrechtmatige (buiten)grensoverschrijding of na een opsporings- en reddingsoperatie op het grondgebied van een lidstaat zijn ontscheept en voor derdelanders die aangetroffen worden op het grondgebied van een lidstaat, onrechtmatig verblijf hebben en de buitengrens onrechtmatig hebben overschreden, of waarvan het verblijfsrecht verlopen is (overstay visum).

I. Screening binnenland

Stand van zaken

Bij screening in het binnenland kan een onderscheid worden gemaakt tussen derdelanders die asiel aanvragen en zich spontaan melden en derdelanders die worden aangetroffen bij binnenlands toezicht. Derdelanders die zich spontaan melden bij een asiel aanmeldlocatie voor het indienen van een verzoek om internationale bescherming doorlopen nu een driedaags proces genaamd de aanmeldfase. Onderdelen van dit proces zijn een identificerend gehoor, afname van biometrische gegevens en controle van de systemen op nationale veiligheidsrisico's. Ook ondergaat een vreemdeling een medische check, een TBC-controle en indien nodig een leeftijdsschouw. Op dag 3 wordt het aanmeldgehoor of Dublingehoor afgenomen. In de praktijk duurt het vaak langer tot het gehoor plaats kan vinden.

In het kader van binnenlands toezicht, waaronder Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV), kunnen derdelanders worden aangetroffen waarvan de identiteit moet worden vastgesteld. Dit kan worden uitgesplitst in derdelanders die wél en derdelanders die géén asielverzoek willen indienen. Indien tijdens een controle door de Nationale Politie (NP) of de KMar in het kader van binnenlands toezicht of MTV een persoon wordt staande gehouden en de identiteit, nationaliteit of verblijfsrechtelijke positie van die persoon niet (onmiddellijk) kan worden vastgesteld, kan deze persoon worden opgehouden voor onderzoek. Dat onderzoek bestaat onder andere uit het afnemen van een gehoor, check van opsporingsregisters en het uitvoeren van (proportionele) identificerende handelingen en verificatie van de opgegeven identiteit in en biometrische gegevens middels de Basis Voorziening Identiteitsvaststelling (BVID). Verder kan contact worden gezocht met (buitenlandse) autoriteiten om de opgegeven identiteit te verifiëren. Na afronding van dit onderzoek zal blijken of de persoon een derdelander is die onrechtmatig op het grondgebied verblijft. Indien de derdelander geen asielaanvraag indient, kan een toezichtsmaatregel vreemdelingenbewaring ter fine van uitzetting worden opgelegd waarna bijvoorbeeld uitplaatsing naar een detentiecentrum volgt. Indien de derdelander wel asiel aanvraagt (voordat de bewaringsmaatregel is opgelegd) vindt doorverwijzing plaats naar een asiel aanmeldlocatie voor het indienen van het asielverzoek.

Begin 2024 is het programma herontwerp I&R gestart dat zich richt op een ketenbreed herontwerp van het Identificatie en Registratie proces van asielzoekers in Ter Apel. Het doel is een robuust, flexibel en schaalbaar proces in te richten, dat toekomstbestendig is, daarbij rekening houdend met de Pact verordeningen die kaderstellend zijn. Als resultaat van het programma herontwerp I&R, is de taakorganisatie Dienst Identificatie en Screening Asielzoekers (DISA) ontstaan die per 1 januari 2025 de I&R werkzaamheden op zich neemt op de asiel aanmeldlocaties.

Huidige basiscapaciteiten

Op dit moment doorlopen ca. 600 vreemdelingen per week de I&R in Ter Apel en Budel ten behoeve van een eerste asielaanvraag. Dit cijfer is uiteraard afhankelijk van de instroom.

II. Screening aan de buitengrens

Stand van zaken

Grenstoezicht aan de buitengrens bestaat uit grenscontroles op de grensdoorlaatposten. Het grenstoezicht wordt in Nederland aan de gehele buitengrens uitgevoerd door de Koninklijke Marechaussee (KMar) en in het havengebied van Rotterdam door de Zeehavenpolitie (ZHP) van de politie-eenheid Rotterdam. Als een derdelander niet voldoet aan de in artikel 6 lid 1 van de Schengengrenscodice vermelde voorwaarden voor toegang, dan wordt deze persoon de toegang geweigerd. Om te voorkomen dat de derdelander/vreemdeling zich alsnog toegang verschafft tot het Schengen grondgebied legt de KMar/ZHP tevens vrijheidsbeperkende of -ontnemende maatregel op. De KMar/ZHP heeft daarbij aandacht voor medische indicaties en verzoekt indien nodig om bijstand van de GGD- of een politiearts. Eenmaal in detentie voert ook DJI een medische check uit.

III. De asielgrensprocedure (inclusief de grensterugkeerprocedure)

Stand van zaken

Sinds meerdere jaren kent Nederland een asielgrensprocedure. Op dit moment vragen circa 1.100 derdelanders per jaar op de grens asiel aan¹. Indien een derdelander aan de Schengenbuitengrens om asiel vraagt, wordt de beslissing over de toegang uitgesteld. In verband met het uitvaardigen van de uitgestelde toegangsweigerings en oplegging van de vrijheidsontnemende maatregel verricht de grenswachter een grondige controle. Deze controle behelst onder meer de vaststelling van de identiteit of de verificatie van de identiteit en een veiligheidscontrole. De identificerende handelingen zijn in grote lijnen dezelfde als beschreven bij het binnenlands toezicht en MTV. Aansluitend aan het opleggen van de vrijheidsontnemende maatregel wordt de derdelander overgebracht naar het aanmeldcentrum Schiphol (ongeacht van welke doorlaatpost de asielzoeker afkomstig is).

De asielgrensprocedure bestaat uit een administratieve fase van maximaal 28 dagen. In die fase doorloopt de vreemdeling een versnelde asielprocedure. Na afloop van de administratieve fase heeft de vreemdeling een week om een beroepsprocedure op te starten. De rechter moet vervolgens binnen vier weken uitspraak doen. Gedurende zowel de administratieve fase als de beroepsfase heeft de vreemdeling, net als in de algemene asielprocedure, recht op gefinancierde rechtsbijstand en vertegenwoordiging. Anders dan tijdens de normale asielprocedure is de asielgrensprocedure gekoppeld aan een vrijheidsontnemende maatregel om te voorkomen dat de vreemdeling toegang tot het Schengen grondgebied krijgt.

Als een asielzoeker bijzondere procedurele waarborgen behoeft ten gevolge van bijvoorbeeld foltering, verkrachting of andere ernstige vormen van psychisch, fysiek of seksueel geweld, die niet middels passende steun in de grensprocedure c.q. grensdetentie kunnen worden geboden, behandelt de IND de asielaanvraag niet in de grensprocedure. Dit geldt ook voor gezinnen met kinderen en voor amv. Die worden in de huidige situatie niet in de grensprocedure behandeld op Schiphol. De IND verleent deze groepen dan toegang tot Nederlands grondgebied en verwijst de vreemdeling door naar de reguliere asielprocedure. Op dit moment is er in Nederland voor gezinnen met kinderen in de grensprocedure een gesloten gezinsvoorziening in Zeist beschikbaar. Er wordt beperkt gebruik van gemaakt, gezinnen worden in meeste gevallen in Ter Apel geplaatst. Als het asielverzoek wel in zijn geheel behandeld kan worden binnen de grensprocedure en de asielaanvraag wordt afgewezen dan volgt het vertrekproces. Vanuit detentie wordt dan gewerkt aan terugkeer onder regie van de DTenV (zie ook hoofdstuk 5 over terugkeer).

Huidige basiscapaciteiten

IND: De IND kan momenteel de instroom op locatie Schiphol binnen de huidige termijnen afhandelen. Van alle aanvragen die binnenkomen op locatie Schiphol beschikt de IND in de huidige situatie circa 20% in de grensprocedure op Schiphol. In het grootste deel van de overige zaken wordt een flink aantal van de benodigde processtappen ter plekke gedaan. Denk hierbij aan het afnemen van een aanmeldgehoor en/of nader gehoor en het uitbrengen van een voornemen. Een klein deel stroomt direct door naar de reguliere asielprocedure. Het team op Schiphol is ook verantwoordelijk voor een aantal andere werksoorten buiten de grensprocedure om.

Rechtsbijstand en rechtbanken: Momenteel lukt het advocaten de nodige juridische bijstand te verlenen. De rechtbanken doen in de regel uitspraak binnen de termijn van vier weken die binnen de grensprocedure geldt.

¹ Gemiddelde over de periode 2018 t/m september 2024.

DTenV: Op basis van het aantal regievoerders van DTenV dat exclusief is ingezet op grenszaken, ligt de huidige toereikende capaciteit van DTenV op ongeveer 176 vreemdelingen. Dit is het aantal vreemdelingen waarvan de terugkeer op een gegeven moment tegelijk aan de grens kan worden georganiseerd. Naast de genoemde regievoerders die zich exclusief met de grensterugkeerprocedure bezighouden, zijn er ook regievoerders die grensgeweigerde vreemdelingen in de strafrechtketen na een asielaanvraag in behandeling hebben, en regievoerders die zaken van vrouwen, gezinnen met minderjarige kinderen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen op de Gesloten Gezinsvoorziening in Zeist behandelen.

DJI (capaciteit bedden): In totaal zijn op JC Schiphol 282 bedden die zouden kunnen worden ingezet voor de grensprocedure. Daarnaast heeft DJI in totaal 468 plaatsen beschikbaar voor vreemdelingenbewaring. Daarvan zijn in Zeist twaalf huisjes met zes bedden voor families plus tien plekken voor amv beschikbaar (totaal 82 plekken). De bestaande bewaringscapaciteit voor de grensprocedure voldoet voor de huidige praktijk.

2.2 Vereisten Migratiepact

De bestaande I&R procedure vertoont overeenkomsten met de relevante bepalingen van de nieuwe Screeningsverordening. Screening behelst echter meer dan het huidige I&R proces. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Controleren of de vreemdeling niet reeds eerder is gescreend door Nederland of een andere lidstaat.
- Nagaan of de huidige medische controle en kwetsbaarheidsanalyse voldoet aan de vereisten van de Screeningsverordening.
- Invullen en uitreiken van het screeningsformulier aan de derdelander, het archiveren van het formulier en eventueel beschikbaar stellen van het formulier aan andere lidstaten bij vragen
- Beschikbaarheidsbepalingen
- Directe aanwezigheid van voogd, of een ander persoon die is opgeleid om het belang van minderjarigen en hun algemeen welzijn te beschermen, indien de vreemdeling een alleenstaande minderjarige (amv) is.
- Voorzien in een onafhankelijk toezichtsmechanisme en een klachtenprocedure (zie hiervoor H9)

De huidige Nederlandse grensprocedure voldoet grotendeels aan de relevante bepalingen van de nieuwe asielprocedureverordening en de terugkeergrensprocedureverordening. Specifiek voor de asielgrensprocedure gelden de volgende aanvullende wijzigingen:

- Verplichte toepassing: introductie van een verplichting om asielverzoeken van bepaalde groepen in de asielgrensprocedure af te handelen. Het betreft personen die de autoriteiten misleiden, een gevaar vormen voor de openbare orde of nationale veiligheid en/of afkomstig zijn uit een land met een Europees breed inwilligingspercentage van 20% of lager. Deze verplichting geldt ook voor gezinnen met minderjarige kinderen. Bij alleenstaande minderjarigen geldt de verplichting alleen wanneer zij een gevaar vormen voor de openbare orde of nationale veiligheid. De verplichte toepassing van de grensprocedure voor bepaalde doelgroepen leidt naar schatting tot een verdubbeling van het aantal zaken dat binnen de grensprocedure wordt afgehandeld
- Verplichte prioritering: introductie van een verplichting om prioriteit te geven aan het afhandelen van aanvragen van minderjarigen en hun familieleden. Na bereiken van de toereikende capaciteit moet daarnaast ook prioriteit worden gegeven aan: personen met perspectief op terugkeer, personen die een gevaar vormen voor de openbare orde of nationale veiligheid.
- Verplichte termijnen: introductie van verplichte termijnen. De registratie van een verzoek moet binnen 5 dagen na het indienen van de aanvraag plaatsvinden. De maximale duur van de gehele grensprocedure, inclusief beroep, wordt vastgesteld op 12 weken. Dit wijkt af van de huidige termijn van 9 weken.

De ratio van de grensterugkeerprocedure komt grotendeels overeen met het huidige Nederlandse juridische kader en beleid. De nieuwe verordening verplicht lidstaten om na een afwijzing in de asielgrensprocedure de vreemdeling geen toegang te verlenen tot het grondgebied en de mogelijkheid om de vreemdeling in grensdetentie te plaatsen ter fine van vertrek. Deze verplichting duurt maximaal 12 weken. Hierna worden lidstaten verplicht de terugkeerprocedure voort te zetten overeenkomstig de Terugkeerrichtlijn. In de Nederlandse situatie is de

Terugkeerrichtlijn thans geïmplementeerd voor vreemdelingen van wie het asielverzoek is afgewezen en wordt in het kader van het grensbewakingsbelang grensdetentie in beginsel toegepast. Evenwel hebben lidstaten de mogelijkheid om via artikel 4 zesde lid Grensterugkeerprocedureverordening in samenhang met artikel 2 tweede lid onder a Terugkeerrichtlijn afgewezen asielzoekers buiten de werking van deze instrumenten te plaatsen. Zij het met enkele procedurele en materiele verplichte waarborgen waaraan moet worden voldaan.

Voor de asielgrens- en terugkeerprocedure geldt het vereiste van toereikende capaciteit voor de asielgrens- en terugkeergrensprocedure. Het begrip "toereikende capaciteit" houdt in dat lidstaten, zoals Nederland, altijd een bepaalde capaciteit aan opvang en personele middelen aan de buitengrens beschikbaar moeten hebben. Dit omvat goed opgeleid en gekwalificeerd personeel om een vastgesteld aantal verzoeken en terugkeerbesluiten te kunnen verwerken. De Europese Commissie heeft de toereikende capaciteit voor Nederland vastgesteld op 211 plaatsen. Naar verwachting heeft Nederland voldoende capaciteit beschikbaar om te voldoen aan de toereikende capaciteit van 211.

Op Schiphol zijn voldoende bedden beschikbaar om te voldoen aan de toegewezen toereikende capaciteit van 211. Hierbij speelt echter wel een aantal aandachtspunten die afbreuk kunnen doen aan de beschikbare capaciteit:

- Het aantal plaatsen voor personen die speciale voorzieningen nodig hebben (bijvoorbeeld mindervaliden) is beperkt;
- 'Snijverlies' doordat niet iedereen bij elkaar op de cel kan (man/vrouw bijvoorbeeld), dus afhankelijk van populatie;
- Personen die strafrechtelijk gedetineerd zijn en vreemdelingen die in bewaring zitten, moeten te allen tijde van elkaar gescheiden blijven, waardoor afdelingen op een verdieping niet altijd twee verschillende bestemmingen kunnen hebben;
- Tekorten aan personeel die zich kunnen voordoen.

De IND verwacht dat de huidige bezetting van locatie Schiphol in staat zal zijn om te voldoen aan de toereikende capaciteit. Door meer capaciteit van het huidige team in te zetten op de grensprocedure kan in meer zaken beschikt worden. Hiermee is het mogelijk om de ca. 400 beschikking per jaar te slaan en de verplichte 211 procedures tegelijkertijd te voeren. Bij een onverwacht hogere instroom aan de grens kan er gekozen worden om werksoorten over te dragen aan andere locaties of capaciteit van andere locaties in te zetten bij de grens. Bij een aanzienlijk hogere instroom kan het nodig zijn om extra capaciteit te in te zetten. De verwachting is voornamelijk dat dit niet nodig zal zijn.

Er geldt een maximum aan het aantal verplichte procedures dat aan de grens moet worden gevoerd. Dit maximum is vastgesteld op 4 keer de toereikende capaciteit. Hier zit een opbouw in. In het eerste jaar is dit maximum 2 keer de toereikende capaciteit, het tweede jaar is dit 3 keer de toereikende capaciteit en daarna is het 4 keer de toereikende capaciteit. Zodra dit maximum behaald wordt, is de grensprocedure alleen nog verplicht voor mensen die een gevaar vormen voor de openbare orde of nationale veiligheid.

2.3 Implementatie

Bovenstaande wijzigingen vragen om een beperkt aantal wijzigingen van de uitvoeringspraktijk.

Om de goed lopende procedures aan de buitengrens en ook het huidige Identificatie en Registratie (I&R) proces in Ter Apel en Budel te behouden, is het voornemen om in de nationale regelgeving meerdere screeningsautoriteiten aan te wijzen, in de zin van de Screeningsverordening. Deze organisaties zullen hun werkprocessen zo vormgeven dat de onder paragraaf 2.2 vereiste wijzigingen in de bestaande procedures kunnen worden ingevlochten. De uitkomsten van het programma herontwerp I&R en de herziening van de asielprocedure (zie hoofdstuk 4) worden hierin meegenomen. Op moment inwerkingtreding Pact (juni 2026) wordt het bestaande I&R proces bij de IND ingevoegd.

Voor grensprocedure wordt bezien, in samenspraak met alle betrokken organisaties, hoe de noodzakelijke wijzigingen efficiënt in de bestaande grensprocedure kunnen worden doorgevoerd. Dit betekent concreet:

- Inrichten van proces voor gezinnen met kinderen die moeten worden afgedaan in de grensprocedure.
- Voorzien in een mechanisme om zaken te (de-)prioriteren voor en tijdens de grensprocedure.

- Vaststellen en invoeren van verdeling van 12 weken tussen de IND en rechtspraak, en daarmee ook het aanpassen van de bestaande procedures.

Mijlpalen
Heden – december 2024
<ul style="list-style-type: none"> - Aanwijzen screeningsautoriteiten (bestuurlijke besluitvorming is in gang gezet) - Vaststellen van de taken van de verschillende screeningsautoriteiten - Aanwijzen gekwalificeerd medisch personeel. Eerste gesprekken gevoerd, vervolgesprekken voorzien in december 2024. - Ontwerpen contouren nieuwe grensprocedure, incl. proces voor gezinnen met kinderen
Januari 2025 – juni 2025
<ul style="list-style-type: none"> - In kaart brengen van benodigde locaties voor screening bij binnenlands toezicht - Vormgeven workflow screeningsproces incl. capaciteiten - Werkafspraken vertegenwoordiger amv - Werkafspraken nationale kinderbeschermingsautoriteiten - Opstarten IT aanpassingen
Juli 2025 – juni 2026
<ul style="list-style-type: none"> - Start opleiden personeel - Voortzetten en afronden IT-aanpassingen

Zie voor mijlpalen ten aanzien van de asielprocedure hoofdstuk 4.

2.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

De implementatie vraagt om aanpassingen in de nationale wetgeving, waaronder het aanwijzen van een of meer screeningsautoriteiten. Voor keuzes die binnen de inrichting van asielprocedure worden gemaakt, wordt verwezen naar het hoofdstuk over de reguliere asielprocedure.

Onderstaand een aantal bepalingen die in de hogere regelgeving moeten worden opgenomen.

Wet- en regelgeving	Vreemdelingenwet of -besluit
Screening	
Aanwijzen in nationaal recht van de screeningsautoriteit(en) en bijbehorende taken	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Regeling op welke wijze personen ter beschikking moeten blijven van de screeningsautoriteit	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Regelen dat alleen naar behoren gemachtigde personeelsleden van de screeningsautoriteiten, die verantwoordelijk zijn voor de identificatie of de verificatie van de identiteit en de veiligheidscontrole, toegang hebben tot de in de artikelen 14 en 15 van de Screeningsverordening bedoelde gegevens, systemen en databanken.	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Grensprocedure (asiel en terugkeer)	
Vaststellen van bepalingen over de looptijd van de behandelingsprocedure van het asielverzoek, van de behandeling door een rechterlijke instantie van een verzoek om een voorlopige voorziening en van de beroepsprocedure binnen de 12 weken.	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving
Toegang derden tot vreemdeling internationale lounge luchthaven	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving
Aanpassing inzake toepasbaarheid (eventuele uitzonderingen) van Grensterugkeerprocedureverordening in relatie tot Terugkeerrichtlijn.	Nog te bepalen.

2.3.2 Aanpassingen administratieve processen

Organisatie/administratieve processen	Wie	Gemaakte keuze
Screening		
Regelen dat de screeningsautoriteit(en) toegang hebben tot de systemen van artikel 15 Screeningsverordening	Aangewezen Screeningsautoriteiten	
Inregelen van de voorlopige medische controle	Ministerie van Asiel en Migratie	Besloten is om hier een externe partij voor in te huren overeenkomstig de huidige praktijk.
Bepalen of er een aparte kwetsbaarheidsbeoordeling moet plaatsvinden of dat dit een onderdeel kan zijn van andere processtappen	Aangewezen Screeningsautoriteiten	Proces wordt vormgegeven.
Aanwijzen vertegenwoordiger die een niet-begeleide minderjarige vertegenwoordigt/bijstaat	Ministerie van Asiel en Migratie	Hiervoor wordt Nidos aangewezen, overeenkomstig de huidige praktijk
Werkafspraken kinderbeschermingsautoriteiten	Ministerie van Asiel en Migratie	
Informatie verstrekken over terugkeer en terugkeerondersteuning	DTenV, de IND en DISA	Ontwerpen van een informatieve folder die kan worden uitgereikt aan de vreemdeling
Zorgen dat er kindvriendelijke informatie beschikbaar is over de screening	Aangewezen Screeningsautoriteiten	Aansluiten bij de verordening.
Archiveren screeningsformulier	Aangewezen Screeningsautoriteiten	Aansluiten bij de verordening.
Grensprocedure (asiel en terugkeer)		
Herzien procedure t.b.v. verplichte toepassing van de asielgrensprocedure voor specifieke groepen	IND	Aansluiten bij de verordening (zie implementatie)
Het asielverzoek moet sneller afgedaan worden. Daarom moet de procedure aangepast worden, om te zorgen dat het verzoek binnen de gestelde maximale duur wordt afgedaan.	IND en rechtspraak	De voorgestelde wijzigingen voor de asielprocedure voert de IND ook door in de werkwijze op Schiphol (zie hoofdstuk 4). T.a.v. de 12 weken voor de asielgrensprocedure: de IND moet uiterlijk in week 5 een besluit nemen, waarna de asielzoeker en zijn vertegenwoordiger één week hebben voor het indienen van beroep en een verzoek om voorlopige voorziening.
Het aanpassen van werkinstructies	IND, DJI en DTenV	

2.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

Wie	Personeelsbezetting	Fte	Opleiding nodig
Aangewezen screeningautoriteiten	Screeningsautoriteiten	PM	Ja, art. 8 lid 9 -De screeningsautoriteiten dienen er voor te zorgen dat het personeel van die autoriteiten dat de screening zal uitvoeren, over de nodige kennis beschikt en de nodige opleiding heeft genoten overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) 2016/399. - Daartoe opgeleid gespecialiseerd personeel van de screeningsautoriteiten de voorlopige beoordeling van de kwetsbaarheid verricht. - Opleiding t.a.v. werken met minderjarigen
Extern	Medisch deskundigen	Nader te bepalen	Ja, art. 8 lid 9
Nidos	Vertegenwoordiger niet-begeleide minderjarige	6 fte	Ja, art. 13 lid 4
IND	IND medewerkers op Schiphol	Op basis van de huidige MPP is er geen extra personeel nodig. Bij een hogere instroom kan het nodig zijn om ondersteuning van andere locaties te krijgen.	Ja. Zie hoofdstuk 4.
DTenV	Regievoerders en Uitvoerend Ambtenaren (UA)	2.5 en 2	Standaardopleiding voor nieuwe regievoerders en UA

2.3.4 Infrastructuur

Wie	Infrastructuur	Waar	Toelichting (bijv. aantal plekken)
Aangewezen screeningautoriteit(en) en Ministerie van Asiel en Migratie	Aanwijzen en realiseren locaties waar screening kan plaatsvinden (incl. kindvriendelijke ruimtes)	Ter Apel en mogelijke aanvullende locaties	Gelijk aan huidig aantal plekken. Huidige MPP geeft geen aanleiding voor meer plekken.
Aangewezen screeningautoriteit(en) en Ministerie van Asiel en Migratie	Aanwijzen en realiseren screeningslocaties die aansluiten op terugkeer- of asielprocedure	Ter Apel en mogelijke aanvullende locaties	Gelijk aan huidig aantal plekken. Huidige MPP geeft geen aanleiding voor meer plekken.

Aangewezen screeningautoriteit(en) en Ministerie van Asiel en Migratie	Ten behoeve van de grensprocedure aanwijzen en realiseren locaties waar screening kan plaatsvinden (incl. kindvriendelijke ruimtes)	Lounge Schiphol/JCS en Zeist	Instroom van ca. 1.100 vreemdelingen per jaar
Ministerie van Asiel en Migratie, IND, DJI, DT&V	Inregelen toereikende capaciteit	AC Schiphol, JCS en/of DCR en Gesloten Gezinsvoorziening	De toereikende capaciteit is vastgesteld op 211

2.3.5 IT-behoeften

Ten behoeve van de implementatie van het Pact is de IND gestart met een project om de biometrie te kunnen afnemen vanaf het moment dat het Pact wordt geïmplementeerd. Mogelijk zijn er ook aanpassingen nodig aan de centrale ketenvoorzieningen. Dit zal worden onderzocht

IT behoeften	Wie
Screeningsformulier ontwikkelen	Aangewezen screeningsautoriteiten / Europese Commissie
IV technisch realiseren van de workflow rond screening	Aangewezen screeningsautoriteiten
Workflow systeem	Aangewezen screeningsautoriteiten
Koppeling EU systemen	Aangewezen screeningsautoriteiten
BVID zuilen	Aangewezen screeningsautoriteiten
Uitwisseling screeningsformulier LS	Europese Commissie
Wijzigingen in het InformatieSysteem Terugkeer en Vertrek (ISTV)	DTenV

3. Opvang (inclusief pre-integratiemaatregelen en (alternatieven voor) bewaring)

3.1 Stand van zaken

Het COA is verantwoordelijk voor de opvang van asielzoekers, het beheer van opvanglocaties, het handhaven van de veiligheid en leefbaarheid in opvanglocaties en het verstrekken van noodzakelijke middelen aan asielzoekers. Dublinclaimanten worden opgevangen in de reguliere opvanglocaties verspreid over het land onder dezelfde opvangcondities als andere asielzoekers. Het vaststellen van kwetsbaarheid is onderdeel van de begeleidingsmethodiek van het COA en vindt gedurende het opvangproces plaats. Indien mogelijk zal aan kwetsbare personen passende huisvesting en begeleiding worden geboden, in tijden van tekorten in de opvangcapaciteit zoals nu is dit lastiger in te realiseren.

Huidige inzet capaciteiten

Het COA ving in september 2024 circa 71.000 asielzoekers op (waarvan 19.000 statushouders). Bijna 6.500 fte, voor bepaalde of onbepaalde tijd, werkt voor het COA en er zijn ruim 1.400 externen werkzaam. Het COA heeft werknemers in diverse functies, waaronder opvangmedewerkers, begeleiders, beleidsmedewerkers, vastgoedexperts en managers. In oktober 2024 beschikte het COA over 289 locaties. Dit zijn 90 reguliere locaties en 194 noodopvanglocaties.

3.2 Vereisten Migratiepact

Het Nederlandse opvangsysteem voldoet op hoofdlijnen aan de relevante bepalingen van de nieuwe Opvangrichtlijn. Op basis van het Pact zijn een aantal wijzigingen nodig in het huidige opvangsysteem. De belangrijkste wijzigingen zijn:

1. Dublinclaimanten hebben na hun overdrachtsbesluit geen recht meer op reguliere opvang. Welk effect dit in Nederland heeft wordt momenteel uitgewerkt. Daarbij wordt met name gekeken of er een apart type opvang moet worden ontwikkeld, hoe het verstrekkingenbeleid eruit komt te zien en of vrijheidsbeperkende maatregelen wenselijk zijn.
2. Bij beschikbaarheid van voldoende middelen kan de asielzoeker gevraagd worden om zorgkosten geheel of gedeeltelijk zelf te dragen.² Deze bijdrage wordt momenteel niet gevraagd.
3. De Opvangrichtlijn biedt de mogelijkheid om bepaalde groepen asielzoekers een vrijheidsbeperking op te leggen in het kader van openbare orde of bij een onderduikrisico. Daarnaast biedt de Opvangrichtlijn een nieuwe bewaringsgrondslag voor de asielzoeker die zich niet heeft gehouden aan een eerder opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel.³
4. Nadat een verzoek om internationale bescherming is gedaan, moet zo snel mogelijk (binnen 30 dagen) een individuele beoordeling worden gedaan van de bijzondere opvangbehoeften.⁴ In de huidige praktijk vindt op de centrale ontvangstlocatie (col) binnen twee dagen een medische intake plaats. Een asielzoeker wordt dan gecheckt op de meest urgente medische risico's. Daarnaast vindt er een eerste check op kwetsbaarheden plaats ten aanzien van gezondheid of fysieke beperkingen. Er vindt niet standaard een beoordeling van overige kwetsbaarheden plaats volgens het format zoals opgesteld door de EUAA.
5. Verzoekers hebben recht op een dagvergoeding zodat zij in hun dagelijks leven een minimum aan autonomie kunnen genieten. Er zijn momenteel een aantal opvangmodaliteiten waar geen vergoeding wordt verstrekt maar waar alles in natura wordt verstrekt (hoofdzakelijk de col).⁵
6. De Opvangrichtlijn biedt daarnaast de mogelijkheid om de verstrekkingen in bepaalde gevallen te beperken of in te trekken. Het COA onderzoekt of, en zo ja, onder welke voorwaarden opvangvoorzieningen deels of volledig kunnen worden ingetrokken. Daarbij moet ook bekeken worden hoe de relevante bepalingen in de herziene Opvangrichtlijn zich verhouden tot het arrest Haqbin en de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie over materiële deprivatie.
7. Lidstaten moeten zo snel mogelijk, maar uiterlijk drie dagen na indiening van het asielverzoek, standaardinformatie over de opvangvoorzieningen verstrekken aan de bewoners aan de hand van een door de EUAA te ontwikkelen model. Het COA moet onder

² Artikel 19 vierde lid van de Opvangrichtlijn

³ Artikelen 7, 8, 9 en 10 van de Opvangrichtlijn

⁴ Artikel 25 van de Opvangrichtlijn

⁵ Artikel 2 onder overweging 8 van de Opvangrichtlijn

de nieuwe Opvangrichtlijn eerder dan nu gebruik is informatie verstrekken aan bewoners, namelijk binnen drie in plaats van vijftien dagen.

8. De termijn waarbinnen in onderwijs moet worden voorzien voor leer- en kwalificatieplichtige asielzoekers moet worden teruggebracht van uiterlijk drie naar uiterlijk twee maanden. Het garanderen van voldoende (openbaar) onderwijs is primair een taakverantwoordelijkheid van gemeenten (primair onderwijs), gedeputeerde staten (voortgezet onderwijs) en van schoolbesturen. Onder de huidige Opvangrichtlijn is het niet zelden lastig om kinderen en jongeren binnen drie maanden onderwijs te bieden.
9. De lidstaten moeten zorgen voor toegang tot taalcursussen, inburgeringscursussen of beroepsopleidingen voor asielzoekers (art. 18). De nadere invulling hiervan en besluitvorming is voorzien in eerste kwartaal van 2025.
10. Het recht op toegang tot de arbeidsmarkt binnen uiterlijk zes maanden na registratie van het asielverzoek, waarbij een aantal specifieke genoemde groepen binnen de versnelde behandelingsprocedure zoals asielzoekers uit veilige landen van herkomst en Dublinclaimanten meteen overdrachtsbesluit uitgesloten zijn van de toegang tot de arbeidsmarkt. Er zal ook uitgewerkt moeten worden wat het koppelingsbeginsel met sociale zekerheid en REBA et al is.

3.3 Implementatie

Bovenstaande wijzigingen vragen om aanpassing van de wetgeving (zie paragraaf 3.3.1) en aanpassing van de uitvoeringspraktijk. De aanpassingen in de uitvoeringspraktijk hangen samen met de lopende Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen. Het COA maakt samen met het Rijk, provincies en gemeenten plannen om de asielopvang stabiel en flexibeler te maken. Dat betekent concreet:

- drie typen asielopvanglocaties (een asielzoekerscentra met aanmeldfaciliteiten (bestaand), asielzoekerscentra voor versnelde procedures (nieuw) en asielzoekerscentra voor asielzoekers die niet in aanmerking komen voor versnelde procedure (bestaand);
- flexibele opvangvormen; en
- meer bestuurlijke samenwerking.

Specifieke aandacht is er voor de onderdakmodaliteit voor asielzoekers die onder de reikwijdte van de AMMR vallen en geen recht meer hebben op een aantal voorzieningen van de Opvangrichtlijn, als ook voor het opleggen van vrijheidsbeperkende maatregelen zoals bedoeld in o.a. artikel 9 van de Opvangrichtlijn. Dit gaat specifiek over de doelgroep Dublinclaimanten die in kennis zijn gesteld van een overdrachtsbesluit. De kwetsbaarheidstoets zal eerder in het proces volgens vaststaand format moeten worden ingeregeld. Ditzelfde geldt voor de informatieverstrekking aan asielzoekers.

1. Inrichten van specifieke onderdaklocaties voor Dublinclaimanten na overdrachtsbesluit binnen het huidige opvanglandschap met een sober verstrekkingenbeleid. De omstandigheden in deze azc's zijn hierop ingericht door regelmatige inhuysregistraties en overdracht naar de lidstaat van registratie. Belangrijk om te vermelden is dat een sobere opvanglocatie mogelijk duurder uitvalt dan een reguliere opvangplek. De meerkosten zijn komen voort uit de inzet van meer medewerkers voor de dagelijkse inhuysregistratie, meer beveiliging en medewerkers die nodig zijn voor de catering. Op dit moment stelt het COA samen met de keten een implementatieplan op waarin de gewenste benodigde onderdaklocaties verder worden uitgewerkt. Naast de onderdakvorm dient in het implementatieplan een keuze gemaakt te worden over de mate van toezicht op de vreemdeling door middel van vrijheidsbeperkende (toezichts)maatregelen en het verstrekkingenbeleid. Omdat de kosten erg afhankelijk zijn van nadere besluitvorming en het implementatieplan zijn deze potentiële meerkosten niet opgenomen in de financiële bijlage van dit document.
2. Asielzoekers met vermogen en/of inkomen moeten een eigen bijdrage voor de zorgkosten gaan betalen. Hiervoor moet de Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers (REBA) voor het innen van een eigen bijdrage door asielzoeker met vermogen of inkomen voor de opvangkosten worden aangepast door een component toe te voegen voor zorgkosten.
3. Vaststellen kwetsbaarheid. Voor iedere asielzoeker moet binnen 30 dagen een individuele beoordeling worden uitgevoerd voor de bijzondere opvangbehoeften. Dit betekent dat een extra processtap toegevoegd moet worden aan het proces waarbij met iedere bewoner een individuele beoordeling conform de ISPN-tool van EUAA wordt uitgevoerd in een specifiek daarvoor ingericht gesprek en waarvan de resultaten ook gestandaardiseerd worden vastgelegd in een format/systeem. Dit is een extra stap in het primaire proces op de aanmeld-locaties en vergt training van extra personeel om dit vorm te kunnen geven inclusief de aanpassing van ICT systemen voor registratie.

4. Asielzoekers krijgen vanaf dag 1 recht op leefgeld. Op dit moment wordt het leefgeld vanaf de (pre)procesopvanglocatie (pol) verstrekt. Het proces op dag 1 dient te worden aangepast, zodanig dat dit mogelijk is. Dit betekent aanpassing primair proces, verstrekken Yoursafe Moneycards en werven extra personeel op de COL om dit in te kunnen regelen.
5. Zo snel mogelijk, maar uiterlijk drie dagen na indiening van het asielverzoek, moet het COA standaardinformatie over de opvangvoorzieningen verstrekken aan de bewoners aan de hand van een door de EUAA ontwikkeld model. Op de col moet een extra processtap worden ingevoerd waarbij binnen drie dagen informatie aan de asielzoekers groepsgewijs verstrekt en vastgelegd wordt op basis van de vereisten van de EUAA.
6. De lidstaten moeten zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 2 maanden zorgdragen voor toegang tot het funderend onderwijs.
7. De lidstaten moeten zorgen voor toegang tot taalcursussen, inburgeringscursussen of beroepsopleidingen voor asielzoekers.
8. Het recht op toegang tot de arbeidsmarkt binnen uiterlijk zes maanden na registratie van het asielverzoek, Waarbij een aantal specifieke genoemde groepen binnen de versnelde behandelingsprocedure zoals asielzoekers uit veilige landen van herkomst en Dublinclaimanten met een overdrachtsbesluit uitgesloten zijn van de toegang tot de arbeidsmarkt.

Mijlpalen
Heden – december 2024
Vanaf september 2024 heeft het COA, onder leiding van het ministerie van Asiel en Migratie (hierna: A&M) de keuzes en invoeringsconsequenties uitgewerkt. Aan de hand van de COPA FITJH-methodiek is de invloed en de financiële impact van de Opvangrichtlijn op de uitvoering en primaire processen, HR&O en IV van het COA in kaart gebracht.
Januari 2025 – juni 2025
Inrichten programma-team om implementatie nieuwe bepalingen opvangrichtlijn binnen de lijn te realiseren
Opgave inrichting onderdaklocaties voor Dublin en uitwerken van het implementatieplan, indien georganiseerd door COA, onderbrengen bij opgave inrichten uitvoeringsagenda flex
Op basis van formats EUAA rondom vaststellen kwetsbaarheid en informatieverstrekking procesvoorstel doen hoe dit in uitvoering in te passen
Juli 2025 – december 2025
Oormerken en/of verwerven locaties om onderdakvariant Dublin in te passen in opvanglandschap
Werkafspraken met keten over rol- en taakverdeling ten aanzien van Dublinclaimanten op de specifieke onderdaklocaties
Indien van toepassing voorzieningen treffen binnen REBA in bestaande ICT systemen om eigen bijdragen door werk of eigen vermogen op een goede manier te kunnen registreren
Januari 2026 – juni 2026
Werven en/of trainen bestaand personeel om de kwetsbaarheidstoets af te kunnen nemen en registreren in systeem/informatie volgens nieuwe formats te kunnen overdragen aan asielzoekers
Inregelen dat financiële verstrekking aan de hand van moneycard voor elke asielzoeker gegarandeerd is en er voldoende personeel beschikbaar is, op een AZC met aanmeldfaciliteiten
Overgangsregeling hebben hoe om te gaan met de oude versus nieuwe procedure ten aanzien van Dublin (en mogelijk andere artikelen)
Voor ca. 1200 Dublinclaimanten nieuwe onderdakvariant beschikbaar Kwetsbaarheidstoets en informatieverstrekking volgens format EUAA geïmplementeerd

3.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

Onderstaande een aantal bepalingen die in de hogere regelgeving moeten worden opgenomen.

Wet- en regelgeving	Vreemdelingenwet of -besluit
Voorwaarden/gronden en bevoegdheden opleggen vrijheidsbeperkende maatregel	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.

Voorwaarden/gronden en bevoegdheden opleggen vrijheidsontnemende maatregel	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Aanpassing weigerings- en intrekingsgrond voor de tewerkstellingsvergunning	Wet arbeid vreemdelingen 2022 en Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022

3.3.2 Aanpassingen administratieve processen

Wie	Organisatie/administratieve processen	Gemaakte keuze
COA	Mededeling van omzettingsteksten van de richtlijn opvangvoorzieningen aan de Commissie voor 12 juni 2026 (artikel 35, richtlijn opvangvoorzieningen).	Uiterlijk op de implementatiedatum moeten alle teksten van de gewijzigde regelgeving aan de commissie zijn medegedeeld
COA	Het versoberen van de opvangvoorzieningen voor Dublinclaimanten en het aanscherpen van vrijheidsbepalende maatregelen heeft impact op de uitvoering en administratieve processen.	Voor Dublinclaimanten vervalt na het overdrachtsbesluit het recht op opvang en moet een minimale levensstandaard worden gewaarborgd (incl. medische zorg). Hierbij valt te denken aan enkel verstrekkingen in natura, aangescherpte (toezichts) maatregelen en begeleiding gericht op overdracht.
COA	De nieuwe termijnen voor de informatieverstrekking en voor het vaststellen van de kwetsbaarheid verwerken in de bestaande processen	COA zal instructies aanpassen aan de nieuwe termijnen rondom informatieverstrekking en het vaststellen van de kwetsbaarheid. Vervolgens moeten de betrokken medewerkers een training krijgen waarin de belangrijkste wijzigingen zijn meegenomen.
COA	Procesaanpassingen beschrijven en invoeren om bepaalde groepen een vrijheidsbeperking op te leggen in het kader van openbare orde of bij een onderduikrisico.	Vaststellen van rol- en taakverdeling tussen de ketenpartners. Inrichten van meldprocedures en zorgen dat er voldoende infrastructuur en capaciteit is om daaraan te voldoen, incl. vormgeven toezichthoudende maatregelen.
COA	Aanpassen administratieve processen voor het toekennen verstrekkingen vanaf dag 1	Yoursafecards worden individueel uitgereikt. In administratie moet registratie van deze kaart aan asielzoeker plaatsvinden (IBIS-/DZV-nummer moet bekend zijn).
COA	De systematiek van de REBA om een eigen bijdrage te innen moet mogelijk worden aangepast aan het innen van een bijdrage aan de zorgkosten en/of eigen bijdrage aan de opvang	
COA	Ervoor zorgen dat de opleiding kernelementen van het Europees asielcurriculum over opvang bevat (artikel 33, lid 1, richtlijn opvangvoorzieningen).	
COA/OCW/SZW	Zorgen voor capaciteit voor snellere uitvoering van pre-integratiemaatregelen (onderwijs/toegang tot de arbeidsmarkt/taal-, beroepsopleiding en beoordeling van vaardigheden).	Binnen het opvangmodel is er momenteel al een programma voor Vroege integratie en participatie voor asielzoekers en statushouders en een programma

	In hoofdstuk 10 is informatie opgenomen over het programma Vroege integratie en Participatie (Vrip).	voorinburgering specifiek voor statushouders standaard aangeboden, incl. casemanagement. Eventuele wijziging wachtermijn en impact op toegang tot de arbeidsmarkt, waarbij voor bepaalde categorieën asielzoekers van wie de asielaanvraag binnen de versnelde behandelingsprocedure valt, de toegang tot de arbeidsmarkt moet worden uitgesloten. Waarbij moet worden gekeken naar o.a. de impact op het proces van de aanvraag van de tewerkstellingsvergunning bij UWV.
UWV/SZW	Bij de behandeling van de aanvraag van de tewerkstellingsvergunning voor werkgever moet duidelijk zijn of het een aanvraag voor een asielzoeker betreft voor wie de toegang tot de arbeidsmarkt niet is uitgesloten.	Informatie over of een asielzoeker t.b.v. wie een tewerkstellingsvergunning is aangevraagd mag werken moet inzichtelijk zijn voor UWV bij de behandeling van de aanvraag. Ook moet de tewerkstellingsvergunning ingetrokken worden op het moment dat iemand geen toegang meer heeft tot de arbeidsmarkt.

3.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

Wie	Personeelsbezetting	Fte	Opleiding nodig
COA	COA medewerkers, met name voor de individuele beoordeling en enkele fte voor het programmateam	47	Ontwikkelen modules rondom vaststellen kwetsbaarheid, verstrekkingen en informatievoorziening
DTenV			Ja
UWV en Ministerie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Aanvullende bezetting benodigd voor de implementatie van de Opvangrichtlijn betreffende toegang tot de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld voor meer bezwaar en beroep. Zie ook bijlage I	Ongeveer 8 fte	

3.3.4 Infrastructuur

Wie	Infrastructuur	Waar	Toelichting (bijv. aantal plekken)
COA	Onderdaklocaties voor Dublinclaimanten	Herinrichting vastgoedportefeuille COA en creëren bestuurlijk draagvlak bij gemeenten om specifieke onderdakvoorzieningen	Raming op basis van huidige cijfers gemiddeld 2000 plekken op maandbasis

		in te kunnen richten voor Dublin claimanten, incl mogelijkheid om geografische beperking op te leggen	volgens specifiek PvE (aantallen fluctuerend).
COA/OCW/VWS	Zorgen voor voldoende en aangepaste toegang tot lichamelijke en geestelijke gezondheidszorg en toegang tot onderwijs voor minderjarigen (artikelen 16 en 22, richtlijn opvangvoorzieningen). Dit betekent dat er een verantwoordelijk schoolbestuur, onderwijshuisvesting, onderwijspersoneel en waar relevant randvoorwaardelijke zaken als leerlingenvervoer nodig zijn om hierin te voorzien.	Op of rondom de locatie Toegang tot medische zorg en geestelijke gezondheidszorg is momenteel al onderdeel van het huidige opvangmodel met een externe partner en netwerk van (specialistische) voorzieningen. COA organiseert en financiert de zorg aan asielzoekers, welke wordt uitgevoerd door GZA. De GGD is verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg, waaronder de medische intake	
OCW/COA	Afhankelijk van de invulling van de nieuwe opvanglocaties is mogelijk ook extra of andere infrastructuur nodig. Dit vereist mogelijk aanpassing aan de onderwijsgebouwen, wijzigingen voor het personeel en wijzigingen aan de inhoud.	Toegang tot onderwijs verantwoordelijkheid gemeenten, gedeputeerde staten en schoolbesturen om op alle locaties tijdig binnen termijn van 2 maanden toegang tot scholing te regelen heeft hoge impact. Indien er sprake is van vrijheidsbeperkende maatregelen in de onderwijssetting, is die impact nog groter.	
Ketenpartners	Uitvoeringspartnerschappen met lokale/regionale overheden, maatschappelijke organisaties en internationale organisaties overwegen/financieren (artikel 33, lid 2, richtlijn opvangvoorzieningen).	Er zijn verschillende gremia en structuren ingericht om de opvangcrisis zowel landelijk, provinciaal als gemeentelijk af te stemmen en daarin samen te werken. Al bestaande structuren.	

3.3.5 IT-behoeften

Wie	IT behoeften
COA	Er is een aanpassing van het bestaande IT-systeem (IBIS) nodig voor o.a. de registratie van de kwetsbaarheid, uitgebreidere informatieverstrekking en de financiële verstrekkingen.
DTenV	Dit omvat het opnemen in de systemen van de nieuwe grond van onderduikrisico voor het opleggen van een vrijheidsbeperkende maatregel.

UWV	UWV voorziet IT-aanpassingen. Bijvoorbeeld als het gaat om het toevoegen van beoordelingscriteria en het toevoegen van een weigeringsgrond aan de systemen.
-----	---

4. Asielprocedure

4.1 Stand van zaken

Na 2020 kreeg Nederland, net zoals vele andere Europese landen te maken gehad met een hoger aantal aanvragen dan autoriteiten kunnen verwerken. Mede hierdoor zijn de doorlooptijden gestegen. De IND, de beslisautoriteit in Nederland, heeft daarom de afgelopen jaren gewerkt aan het vergroten van de efficiëntie van de asielprocedure en binnen de bredere keten (o.a. opvang en terugkeer). De IND is er de afgelopen jaren in geslaagd om elk jaar meer aanvragen te behandelen. Deze hogere productie liep echter niet in de pas met het verhoogde aantal eerste asielaanvragen. Mede daarom heeft de IND de ambitie uitgesproken om de productie in de komende jaren verder te verhogen door zich te richten op het verminderen van de complexiteit, slimmer werken, en waar nodig het werven van extra personeel.

In de huidige asielprocedure in Nederland kunnen asielzoekers hun asielaanvraag indienen bij de grens of binnen Nederland bij het centrale aanmeldcentrum. Alle asielaanvragen worden doorgestuurd naar de IND inclusief aanvragen vanuit detentie. De IND beoordeelt de asielaanvraag. Dit kan binnen verschillende sporen, het Dublin spoor, het spoor voor veilige landen en spoor 4. Deze zaken worden in eerste instantie behandeld in de algemene asielprocedure (AA) en als meer tijd nodig is in de verlengde asielprocedure (VA). Tegen een afwijzing van de aanvraag staat beroep en hoger beroep open. De aanvrager ontvangt een Vreemdelingen Identiteitsbewijs type W, wat bewijst dat hij of zij rechtmatig in Nederland verblijft tijdens de asielprocedure.

Huidige inzet capaciteiten

De IND heeft een bezetting van meer dan 6.000 fte, inclusief externen. Voor de directie Asiel en Bescherming is de bezetting circa 2.150 fte.⁶

4.2 Vereisten Migratiepact

De huidige Nederlandse asielprocedure voldoet grotendeels aan de bepalingen van de nieuwe Asielprocedureverordening, zo kent Nederland al een versnelde procedure. Medewerkers zijn breed getraind in onder andere interviewtechnieken en het omgaan met kwetsbare personen (EUAA trainingen).

De nieuwe vereisten zitten op een aantal onderdelen:

- Verplichte versnelde procedure: de asielprocedure krijgt een verplichte tweedeling in a) een verplichte versnelde procedure voor specifieke groepen en b) de reguliere procedure. In de Nederlandse asielprocedure worden nu enkel asielaanvragen afkomstig uit veilige landen van herkomst versneld behandeld. Momenteel komt 5% van alle procedures in de versnelde procedure terecht. Vanaf 12 juni 2026 zal- gebaseerd op de dan geldende definitie- naar verwachting ongeveer 20% van de gevallen in de versnelde procedure behandeld moeten worden (gebaseerd op de instroomcijfers van 2023).
- Verkorting van de beslistermijn en beperktere verlengingsmogelijkheden: een groter deel van de aanvragen moet in een kortere tijd afgehandeld worden namelijk drie maanden voor de versnelde procedure en zes (+ max zes) voor de reguliere procedure. Dit betekent dat de huidige procedure herzien moet worden om te kunnen voldoen aan de nieuwe wettelijke termijnen.
- Verplicht opnemen van gehoren: op dit moment worden enkel nader gehoren van amv jonger dan 12 jaar opgenomen. Het opnemen van alle nader gehoren vraagt om een forse uitbreiding van de opnamecapaciteit en ook de ontwikkeling van een nieuw ICT-systeem geschikt voor opname, opslag en het delen van opnames. Het huidige ICT-systeem kan niet op grotere schaal gehoren verwerken en opslaan.
- Verschuiving verantwoordelijkheid registratie: de IND registreert de asielaanvraag waarna een triage gaat plaatsvinden. Op dit moment wordt de aanvraag geregistreerd bij de politie.
- Leeftijdsbepaling: het proces voor de leeftijdsbepaling dient herijkt te worden, multidisciplinair, met psychosociale beoordeling en door gekwalificeerd personeel. De IND zet erop in om de deskundigheid van eigen medewerkers te vergroten.
- Aangepaste specifieke procedurele behoeften: aanpassen van processen voor personen met specifieke behoeften. Kinderen moeten o.a. een eigen asiel gehoor krijgen, ook als hun ouders al een gehoor hebben gehad. Dit betekent voor de IND dat meer gehoren afgenomen moeten worden.
- Opvolgende aanvragen: een aanvraag wordt als opvolgende aanvraag aangemerkt indien er reeds een besluit is genomen. In dat geval wordt dat besluit betrokken bij de aanvraag.

⁶ Peildatum 31 december 2023

Deze aanvragen dienen verplicht in de versnelde procedure afgehandeld te worden. De IND blijft inzetten op het zoveel mogelijk schriftelijke afhandelen van opvolgende aanvragen.

- Juridische counseling: het Pact verplicht lidstaten minimaal om de asielzoeker vanaf de start van zijn asielprocedure kosteloze onafhankelijke juridische ondersteuning ('counseling') aan te bieden. Er dient bepaald te worden hoe Nederland hier invulling aan geeft.

4.3 Implementatie

Vanwege de kortere beslistermijnen en beperkte verlengingsmogelijkheden dient de Nederlandse asielprocedure aangepast te worden. Dit gebeurt door in te zetten op het verminderen van de verschillende procedurestappen en het inrichten van een asielprocedure voor zaken die snel afgedaan moeten en kunnen worden en zaken waarvoor meer tijd nodig is.

In de asielprocedure worden onverplichte procedurestappen geschrapt. Zo wordt het verplichte aanmeldgehoor geschrapt. In de praktijk is namelijk gebleken dat de daarbij verkregen informatie vaak niet noodzakelijk is voor het nemen van het besluit op de asielaanvraag. Het afschaffen van deze verplichting betekent dat de IND meer flexibiliteit en maatwerk kan toepassen en meer zaken kan beslissen op grond van één gehoor. Ook de rust- en voorbereidingstijd wordt afgeschaft, wat de doorlooptijd van een procedure verkort. Uiteraard zal ook in de nieuwe opzet rekening worden gehouden met medische en psychische problematiek bij asielzoekers. Als laatste vervalt het onderscheid tussen de algemene en verlengde asielprocedure. De Procedureverordening introduceert een verplichte versnelde- en niet versnelde procedure, inclusief nieuwe termijnen voor de behandeling. Het onverkort vasthouden aan de huidige inrichting van de algemene asielprocedure met verplichte procesdagen kan vanwege een gebrek aan flexibiliteit in de weg staan aan een voortvarende behandeling van aanvragen in de nieuwe opzet. Met de introductie van de versnelde- en niet versnelde procedure vervalt ook het huidige sporenbeleid van de IND.

Een van de grootste uitdagingen is de overgang naar het nieuwe systeem. Het Pact verplicht een scherpe overgang. Vanaf 12 juni 2026 moeten aanvragen volgens de nieuwe regels worden afgedaan, terwijl alle aanvragen vóór die datum nog onder de oude regels vallen. Deze scherpe overgang heeft grote impact op de IND. Het betekent in de praktijk dat er twee systemen naast elkaar blijven bestaan. Gezien de grote voorraad aanvragen die er waarschijnlijk op 12 juni 2026 nog zijn, zal de overgangperiode (met twee systemen) mogelijk langer duren dan gewenst.

De IND heeft een programma opgericht om het Pact te implementeren. Dit programma omvat onder andere de invoering van een herziene asielprocedure en de wijzigingen van de grens- en de Dublin-procedure. Deze herziening wordt gecombineerd met al lopende verandertrajecten en aanpassingen die voortkomen uit het regeerakkoord. Vanzelfsprekend worden andere ketenpartners bij de uitvoering van dit programma betrokken.

Mijlpalen
Heden – december 2024
Ontwerpen contouren nieuwe asielprocedure
Invulling juridische counseling
Januari 2025 – juni 2025
Start IND implementatieprogramma
Juli 2025 – december 2025
Oplevering deelproducten IT-systeem
Januari 2026 – juni 2026
Start training medewerkers, afhankelijk van beschikbaarheid EUAA trainingen
Oplevering deelproducten IT-systeem
Juni 2026
De Commissie op de hoogte stellen van de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het ontvangen, registreren en indienen van aanvragen

4.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

Het overgaan van een Asielprocedurerichtlijn in een -verordening heeft tot gevolg dat meerdere bepalingen over de vormgeving van de asielprocedure uit de nationale wet geschrapt zullen worden. Onderstaande een aantal bepalingen die in de hogere regelgeving moeten worden opgenomen. Daarnaast moeten de Vreemdelingscirculaire en het Voorschrift Vreemdelingen worden aangepast.

Wet- en regelgeving	Vreemdelingenwet of -besluit
Uitbreiden toepassingsbereik Procedureverordening op andere beschermingsverzoeken	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
(Schrappen) nationale procedureregels	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Beroepstermijn en uitspraaktermijn beroep in eerste aanleg	Vreemdelingenwet 2000
Aanwijzen beslisautoriteiten en andere bevoegde autoriteiten	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Vastleggen van de wijze van kennisgeving en het tijdstip van ontvangst van de kennisgeving	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Meldplicht/beschikbaarheidsplicht	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Bevoegdheid IND tot fouillering of doorzoeken goederen	Aansluiten bij toezichtsmaatregelen genoemd in hoofdstuk 5 van de bestaande Vreemdelingenwet 2000.
Recht op juridisch advies	Hierover moet nog besluitvorming over plaatsvinden.

4.3.2 Aanpassing administratieve processen

De herinrichting van de asielprocedure betekent dat het gehele administratieve proces aangepast moet worden.

Wie	Organisatie/administratieve processen	Gemaakte keuze
IND	De lidstaten moeten verantwoordelijkheden toewijzen die zijn aangepast aan het nieuwe kader en de duidelijk onderscheiden stappen van de asielprocedure, dat wil zeggen het doen/ontvangen van verzoeken, het registreren van verzoeken en het indienen van aanvragen.	Het doen/ontvangen van het verzoek vindt plaats in de screeningsprocedure waarbij de IND de identiteit vaststelt. Aansluitend wordt de aanvraag geregistreerd en ingediend bij de IND.
IND	De lidstaten moeten efficiënte interne processen ontwikkelen voor de uitwisseling van informatie tussen verschillende diensten (bv. Om te voldoen aan de informatieverplichting wanneer de ontvangende autoriteit een andere is dan de registrerende autoriteit) en met andere lidstaten (bv. Wanneer een verzoek al is afgewezen in een andere lidstaat) (artikel 27, lid 3, en artikel 55, lid 2, asielprocedureverordening).	Art. 27: De IND is de autoriteit die het verzoek om internationale bescherming registreert. Indien een verzoek voorafgaand wordt geuit bij een andere autoriteit, bijv. de screeningsautoriteit, wordt deze informatie doorgegeven aan de IND binnen drie werkdagen na het verzoek. De informatie-uitwisseling wordt hiervoor centraal ingericht, zoals dit nu ook al plaatsvindt Art 55: Nadat een eerder verzoek is afgewezen bij een definitieve beslissing, wordt elk nieuw gedaan verzoek van dezelfde verzoeker in ongeacht welke lidstaat als een volgend verzoek beschouwd en behandeld door de verantwoordelijke lidstaat.

IND	<p>De lidstaten moeten de werkmethoden evalueren en zo nodig aanpassen en, indien nodig, operationele standaardprocedures ontwikkelen voor de verschillende stappen van de asielprocedure, met volledige inachtneming van de nieuwe termijnen (voor reguliere en versnelde procedures en voor de niet-ontvankelijkheidscontroles) en verplichtingen, ook voor beroepsprocedures, terwijl in alle vereiste waarborgen en garanties wordt voorzien.</p>	<p>De asielprocedure wordt herzien, gericht op een efficiëntere inrichting en in lijn met de verordeningen.</p> <p>IND past instructies (procesbeschrijving, systeembeschrijving) aan, aan de nieuwe termijnen en procedurevereisten. Vervolgens moeten de betrokken medewerkers een training krijgen waarin de belangrijkste wijzigingen zijn meegenomen. Hierbij is specifiek aandacht voor personen met specifieke behoeften, bijvoorbeeld kinderen en AMV'ers.</p>
	<p>De lidstaten moeten de huidige organisatie van hun asielbureaus evalueren, rekening houdend met de bestaande uitdagingen in verband met achterstanden en de gemiddelde duur van de asielprocedure.</p>	<p>De IND past de inrichting van de asielprocedures aan waarbij er een versnelde procedure een niet-versnelde procedure is. Voor de eerste geldt een beslistermijn van soms twee en in de meeste gevallen drie maanden. Voor de laatste geldt een beslistermijn van zes maanden.</p>
IND	<p>De lidstaten moeten ervoor zorgen dat asielbesluiten worden vastgesteld en gecommuniceerd in overeenstemming met de nieuwe vereisten.</p> <p>De lidstaten moeten, indien van toepassing, ook in hun administratieve procedures de nodige elementen inbouwen om de begrippen "veilig derde land" en "eerste land van asiel" toe te passen, en met name het begrip "doeltreffende bescherming". (artikelen 36 en 37 en artikel 8, lid 1, asielprocedureverordening).</p> <p>Zij moeten ook de verplichting inbouwen om een verzoek als impliciet ingetrokken te beschouwen in de gevallen waarin de verordening voorziet (het besluit is onmiddellijk van kracht, zonder opschortingsperiode, tenzij de lidstaat anders bepaalt).</p>	<p>De asielbesluiten dienen aan de vreemdeling of de gemachtigde te worden uitgereikt. Dit houdt verband met de inrichting van de juridische counseling/juridische bijstand tijdens de asielprocedure en daar vindt nog besluitvorming over plaats.</p> <p>Nederland voldoet met de huidige procedure aan artikel 36 en 37 en maakt de keuze om veilig derde land en veilig land van herkomst wel toe te blijven passen.</p> <p>Nederland voldoet hier al aan doordat aanvragen buiten behandeling kunnen worden gesteld.</p>
IND en Ministerie Asiel en Migratie	<p>De lidstaten moeten het bewustzijn vergroten over de informatie over het land van herkomst en de landenrichtsnoeren van het EUAA en ervoor zorgen dat deze producten in aanmerking worden genomen door de functionarissen bij de asielopvang, onder meer om een gedegen beoordeling van het verplichte alternatief voor interne bescherming te ondersteunen.</p> <p>De lidstaten moeten ook het bewustzijn onder rechters vergroten over de informatie over het land van herkomst en de landenrichtsnoeren van het EUAA. (artikel 11, lid 2, punt a), artikel 8, lid 4, artikel 7, lid 3, en artikel 16, lid 2, punt a), asielprocedureverordening).</p>	<p>Hieraan wordt reeds voldaan.</p>

4.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

Een bestaande uitdaging van de IND is het werven, behouden en versterken van het personeel. De IND investeert in haar medewerkers door hen te voorzien van uitgebreide trainingen en hun expertise verder te diversifiëren. Dit blijft de IND doen. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is een forse uitbreiding van het aantal personeelsleden niet realistisch. Daarnaast kost het opleiden van nieuwe medewerkers tijd en capaciteit (van meer ervaren medewerkers). Bij een aanzienlijk hogere instroom kan het nodig zijn om extra capaciteit te werven. De verwachting is voornamelijk dat dit niet nodig zal zijn.

Afhankelijk van de besluitvorming t.a.v. juridisch advies is het mogelijk dat de huidige personeelsinzet bij een van de ketenpartners hiervoor niet afdoende is.

Wie	Personeelsbezetting	Fte	Opleiding nodig
IND	IND hoor- en beslismedewerkers	25 fte (en 10 fte extern) voor de versnelde afhandeling en het programmateam	Alle medewerkers nieuwe opleidingen: IT (interviewing techniques) IVP (interviewing vulnerable people) AMV (leeftijdsoepaling) Opleiding tot kindvriendelijk horen voor meer/ alle IND medewerkers BIC assessment inregelen
Nader te bepalen	Medewerkers juridisch advies	Afhankelijk van de besluitvorming	N.t.b.
IND	Tolken	Gelijk aan huidige inkoop	N.v.t.

4.3.4 Infrastructuur

Voor het voldoen aan de verplichting om gehoren op te nemen, moeten de hoorruimtes aangepast worden.

4.3.5 IT-behoefte

Het huidige IT-systeem van de IND is verouderd, wat de efficiëntie belemmert. De IND is gestart met het ontwikkelen van een nieuw, toekomstbestendig digitaal systeem, een end-to-end case managementsysteem. Nu moet ook gezorgd worden dat dit systeem rekening houdt met de vereisten van het Pact. Het opnemen van de gehoren is onderdeel van dit systeem. In de jaren na juni 2026 wordt het systeem nader uitgewerkt en uitgebreid.

5. Terugkeer

5.1 Stand van zaken

Het Nederlandse terugkeerproces wordt gekenmerkt door de betrokkenheid van veel verschillende gespecialiseerde organisaties. Op verschillende niveaus (operationeel, tactisch en internationaal) werken de ketenpartners samen, onder meer vanwege de wederzijdse afhankelijkheid in het terugkeerproces. De belangrijkste spelers in het terugkeerproces zijn DTenV, AVIM, KMar, IND, COA en DJI.

Nadat de IND, KMar of AVIM een terugkeerbesluit heeft opgelegd, wordt de vreemdeling overgedragen aan de DTenV. De DTenV is verantwoordelijk voor de uitvoering van het terugkeerbeleid en begeleidt de vreemdelingen die niet in Nederland mogen blijven, al is de vreemdeling in beginsel zelf verantwoordelijk voor zijn/haar vertrek.⁷ De regievoerder van DTenV is verantwoordelijk voor de terugkeerbegeleiding middels het regelmatig voeren van vertrekgesprekken met de vreemdeling en beheert het vertrekproces in het nationale terugkeer casemanagementsysteem InformatieSysteem Terugkeer en Vertrek (ISTV). ISTV wordt gebruikt voor het registreren van terugkeer gerelateerde processen en waarborgt de dossieropbouw. Informatie in ISTV wordt ontvangen via centrale ketenvoorzieningen (BVV, CDD en SIGMA) middels een digitaal overdrachtsbestand. De terugkeer gerelateerde processen worden door DTenV in ISTV gezet. De resultaten van deze processen worden gedeeld middels centrale ketenvoorzieningen.

De regievoerder coördineert het vertrekproces zodanig dat de vreemdeling waardig en tijdig vertrekt; het liefst zelfstandig, indien nodig gedwongen. De mogelijkheden en voorwaarden voor vertrek worden op individuele basis ingeschat door de regievoerder. Het aantal vertrekgesprekken dat een regievoerder heeft met een vreemdeling verschilt daarom per persoon. De regievoerder informeert de vreemdeling over terugkeermogelijkheden en (financiële) ondersteuning waarop de vreemdeling mogelijk aanspraak kan maken. In de gesprekken wordt naast terugkeer ook gesproken over zaken zoals mensenhandel, schrijnende omstandigheden en medische problematiek. Ook wordt de vreemdeling, indien nodig, in contact gebracht met de autoriteiten van het land van herkomst om hem te helpen bij het bemachtigen van een (vervangend) reisdocument. Dezelfde werkwijze van regievoerders is van toepassing wanneer vreemdelingen in bewaring verblijven.

Het merendeel van de zaken komt vanuit de IND bij de DTenV.⁸ In de periode januari tot en met juli 2024 zijn er 2.130 vreemdelingen zelfstandig vertrokken, 1.730 gedwongen vertrokken en 3.400 zelfstandig zonder toezicht vertrokken.⁹

Voor het terugkeerbesluit hanteert Nederland een meeromvattende beschikking.¹⁰ Dit betekent dat de beschikking waarbij een negatief asielbesluit is afgegeven, eveneens geldt als terugkeerbesluit. Tegen deze twee besluiten (afwijzing asiel en terugkeer) is gezamenlijk beroep mogelijk bij dezelfde rechtelijke instantie, in dezelfde gerechtelijke procedure en binnen dezelfde termijnen. Indien de vreemdeling in beroep is gegaan tegen een afwijzende asielbeschikking, heeft de vreemdeling in de meeste gevallen rechtmatig verblijf gedurende de beroepsprocedure. Tijdens de beroepsprocedure werkt de DTenV middels voorbereidende vertrekhandelingen aan de terugkeer van de vreemdeling. Dit betreft geen onomkeerbare vertrekhandelingen aangezien de vreemdeling rechtmatig verblijf heeft.

Naast de meeromvattende beschikking werkt Nederland met een Last Minute Application (LMA) procedure. Het doel van de LMA-procedure is te voorkomen dat afgewezen asielzoekers hun terugkeer frustreren door het indienen van een herhaalde asielaanvraag zonder nieuwe feiten of omstandigheden, of een herhaalde asielaanvraag indienen louter ter frustratie van het ten uitvoerleggen van het terugkeerbesluit. De LMA-procedure wordt uitgevoerd door een toegewijd team van de IND en is 24/7 beschikbaar. Indien de DTenV signalen ontvangt dat een vreemdeling mogelijk een herhaalde asielaanvraag zal doen, informeert de DTenV het LMA-team. Herhaalde

⁷ Zie ook p. 153 van de [Staat van Migratie 2024](#) voor een procesoverzicht m.b.t. het vertrek van vreemdelingen.

⁸ Januari 2024 tot en met juli 2024 was de instroom vanuit de IND 6.400, vanuit de AVIM, 1.850, vanuit de KMar 590, en vanuit 'overig' 1.520. In de categorie 'overig' vallen dossiers die DTenV zelf opvoert. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer een vreemdeling zelf DTenV verzoekt om bemiddeling bij terugkeer. Deze cijfers zijn inclusief Dublinclaimanten.

⁹ Zelfstandig vertrek zonder toezicht betekent dat een vreemdeling zich heeft onttrokken aan het zicht van de overheid. DTenV weet niet waar de vreemdeling is en het vertrekproces kan geen doorgang vinden. Van deze personen is niet vast te stellen of zij Nederland hebben verlaten of de illegaliteit zijn ingegaan. De genoemde cijfers zijn inclusief Dublinclaimanten.

¹⁰ Artikel 45 van de Vreemdelingenwet 2000.

asielaanvragen worden alleen in de LMA-procedure behandeld indien er reeds een vlucht geboekt is en er geen tijd is om in de reguliere procedure op de aanvraag te beslissen.

De AVIM, KMar en DTenV zijn bevoegd om vreemdelingen in bewaring te stellen. Momenteel zijn er plannen om vreemdelingen die uit een veilig land van herkomst komen en waarvan de procedure versneld kan worden afgedaan, in geval van overlast en het niet houden aan de tweedaagse inhuysregistratie te plaatsen op de procesbeschikbaarheidslocatie (PBL). Aldaar worden vreemdelingen in een vroeg stadium geïnformeerd over terugkeer en verblijven zij het grootste deel van de dag op de locatie.

Voor vreemdelingen die in strafrechtelijke detentie zitten hanteert Nederland een apart protocol, de Ketenprocesbeschrijving Vreemdelingen in de Strafrechtketen. Dit protocol legt de taakverdeling en informatie-uitwisseling tussen de verschillende betrokken organisaties vast. Het doel is om vreemdelingen meteen na het uitzitten van hun strafrechtelijke detentie te laten vertrekken.

Nederland biedt vreemdelingen terugkeerondersteuning aan bestaande uit informatie over zelfstandig vertrek, een vliegtuigticket, advies over het verkrijgen van een reisdocument en een kleine financiële vergoeding voor eventuele noodzakelijke uitgaven gedurende de reis. Deze terugkeerondersteuning wordt aangeboden door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) als onderdeel van het 'Return and Emigration Assistance from the Netherlands' (REAN) programma. Daarnaast kunnen sommige vreemdelingen, afhankelijk van hun nationaliteit, herintegratieondersteuning krijgen via IOM, EU Reintegration Programme (EURP) en verschillende NGO's die subsidie krijgen van de DTenV.¹¹ EURP wordt aangeboden voor zowel vrijwillig als gedwongen vertrek. Waarbij nader wordt onderzocht op welke manier de programma's elkaar kunnen aanvullen.

Huidige basiscapaciteiten

De DTenV heeft een bezetting van circa 640 fte. Hiervan zijn ongeveer 200 fte regievoerders en 15 fte uitvoerend ambtenaren. De capaciteit voor vreemdelingenbewaring bedraagt 420 voor mannen, 72 voor gezinnen en 10 voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

5.2 Vereisten Migratiepact

De nieuwe Asielprocedureverordening vereist een meeromvattende beschikking.¹² Zoals in paragraaf 5.1 is toegelicht, werkt Nederland momenteel al met een meeromvattende beschikking waartegen gelijktijdig beroep kan worden ingediend. In hoofdstuk 2 en 6 wordt nieuwe EU-wetgeving relevant voor terugkeer besproken in het kader van de terugkeergrensprocedure en ten aanzien van Dublinclaimanten.

5.3 Implementatie

Nederland voldoet reeds aan de in deze bouwsteen gestelde vereisten in het Pact. Wel zal de algehele implementatie van het Pact consequenties hebben voor de processen, personeel, infrastructuur en IT van DTenV.

5.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

Er is op dit onderdeel geen aanpassing van de Nederlandse wetgeving vereist.

5.3.2 Aanpassingen administratieve processen

Er is op dit onderdeel geen aanpassing van de administratieve processen vereist.

5.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

Uit de basiscapaciteit onder paragraaf 5.2 blijkt dat de DTenV momenteel beschikt over voldoende personeel voor de uitvoering van deze bouwsteen. Bij de bouwstenen 2 en 6, is reeds aangegeven dat er meer regievoerders nodig zullen zijn voor de terugkeergrensprocedure en nieuwe Dublinprocedure. In onderdeel 3 (opvang) is opgenomen dat veranderingen t.a.v. vreemdelingenbewaring voor o.a. Dublinclaimanten opleidingskosten voor de DTenV met zich meebrengen. Voor de implementatie van het Pact, alle bouwstenen inbegrepen, zal DTenV intern een project opstarten. Hiervoor zal gedurende de implementatieperiode extra personeel en

¹¹ Uitgezonderd van dit programma zijn vreemdelingen met een nationaliteit, geldig visum of asiolvergunning van een EU lidstaat, een lidstaat van de EER en de top 35 rijkste landen volgens de Wereld Bank.

¹² 37 en 67, lid 1 van de Asielprocedureverordening

opleiding nodig zijn (zie tabel). Ook zullen er kosten gemaakt worden door het tijdelijke bestaan van verschillende rechtsregimes.

Wie	Personeelsbezetting en opleiding	Fte	Opleiding nodig
DTenV	Implementatieprogramma Asiel- en Migratiepact	2,3	nee
DTenV	Overgangperiode	1	ja

5.3.4 Infrastructuur

Er zijn geen infrastructuur behoeften op basis van deze bouwsteen.

5.3.5 IT-behoeften

Er zijn geen IT-behoeften op basis van deze bouwsteen. AMIF-gelden worden aangewend voor het verder professionaliseren en gebruiksvriendelijker maken van ISTV. Onder bouwsteen 2 t.a.v. de screening en terugkeergrensprocedure, en onder bouwsteen 6 (AMMR/Dublin) is reeds aangegeven dat de ICT van de DTenV ICT aangepast moet worden n.a.v. de screening, terugkeergrensprocedure en het nieuwe Dublinproces.

6. AMMR/Dublin

6.1 Stand van zaken

In Nederland is de IND verantwoordelijk voor het uitgeven van het overdrachtsbesluit van Dublinclaimanten. De Dublin-unit van de IND is goed georganiseerd, met voldoende personeel en een duidelijke taakverdeling. De IND is continu op zoek naar slimme oplossingen om de Dublinprocedure te versnellen zodat een langere periode van de overdrachtstermijn overblijft voor de beroepsprocedure en DTenV. De IND doet dit onder meer door stappen samen te voegen, te werken met gestandaardiseerde correspondentie en automatisering. Een belangrijke uitdaging blijft echter het relatief lage aantal daadwerkelijke overdrachten. De maatregelen die zijn ingevoerd om te voorkomen dat Dublinclaimanten zich onttrekken aan het proces, zoals detentie en alternatieven voor detentie, blijken in de praktijk niet altijd doeltreffend.

De nationale politie, KMar, IND en DTenV zijn betrokken bij de procedure van Dublinclaimanten. In de huidige situatie wordt, bij het raadplegen van en/of registreren van een aanvraag in Eurodac of het raadplegen van EUVIS, duidelijk of een andere lidstaat verantwoordelijk is voor de afhandeling van de asielaanvraag. Het raadplegen van deze systemen wordt momenteel gedaan door NP of de KMar op het moment van indienen van de asielaanvraag. Onderkenning dat een andere lidstaat mogelijk verantwoordelijk is kan ook door de IND gebeuren tijdens de eerste aanmelding (ontvangst) of tijdens het aanmeldgehoor. Incidenteel blijkt pas op een later moment, bijvoorbeeld na onderzoek, dat een andere lidstaat eigenlijk verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag.

COA verzorgt, wanneer het gaat om een verzoeker tot internationale bescherming, de opvang. Wanneer door de vreemdeling geen asielaanvraag wordt ingediend zijn met name AVIM en de KMar betrokken bij de overdracht en zal de IND een overdrachtsbesluit nemen. Wanneer wel een asielaanvraag wordt ingediend neemt de IND een gehoor af, brengt een voornemen uit (waarop de gemachtigde van de vreemdeling een zienswijze kan indienen) en een beschikking (tevens overdrachtsbesluit).

Na het overdrachtsbesluit gaat DTenV aan de slag met het organiseren van de daadwerkelijke overdracht, hiertoe heeft de DTenV intensief contact met de IND onder meer omdat de IND via Dublinet het contact met de verantwoordelijke lidstaat onderhoudt.

Huidige inzet capaciteiten

Binnen de IND is op dit moment sprake van een flexibele capaciteit waarbij het aantal fte dat wordt ingezet op de Dublinprocedure varieert en afhankelijk is van de instroom en prioritering. De beschikbare capaciteit wordt geschat op 110 fte.

Van het totaal aantal regievoerders werkzaam bij de DTenV (200) worden tussen de 15 à 20 fte ingezet voor Dublinzaken. De regievoerders behandelen Dublinzaken naast de reguliere zaken en in beginsel kan elke regievoerder Dublinzaken afhandelen. Daarnaast beschikt de DTenV over circa 9 fte aan Dublinmedewerkers. Zij hebben als taak om administratieve ondersteuning te bieden, het Dublinproces te coördineren en de uiterste overdrachtsdatum te bewaken.

6.2 Vereisten Migratiepact

De huidige Nederlandse Dublinprocedure voldoet op hoofdlijnen aan de bepalingen van de nieuwe AMMR. De nieuwe vereisten zitten op een aantal onderdelen, waarbij er overlap is met de reguliere asielprocedure:

- Kortere termijnen: Er moeten nieuwe protocollen en procedures worden ontwikkeld om te voldoen aan de striktere vereisten van de AMMR op diverse onderdelen van het Dublin-proces. De termijnen voor de procedure zijn korter en er wordt een termijn van twee weken na bevestiging/akkoord gesteld voor het bekend maken van het overdrachtsbesluit.
- Verplichte volgorde: Het gehoor moet worden afgenomen voor een overnameverzoek wordt verstuurd.
- Verplichting opnemen van gehoren: op dit moment worden enkel gehoren van amv jonger dan 12 jaar opgenomen (zie hoofdstuk 4).
- Verplichte juridische bijstand: In elke fase van de Dublin-procedure is het verplicht om gratis juridische counseling of rechtsbijstand te bieden (zie hoofdstuk 4).
- Geen verplichting tot afname gehoor in een terugnameprocedure.
- Een alleenstaande minderjarige vreemdeling kan worden teruggeleid naar EU-lidstaat van eerste registratie indien in diens belang, Toetsing van het belang van het kind: Er moet nadrukkelijk aandacht worden besteed aan het belang van het kind in elke beslissing, wat een extra evaluatiecriterium toevoegt aan de procedure.

- Prioritering van gezins- en minderjarigenzaken: Zaken die betrekking hebben op gezinshereniging of minderjarigen moeten voorrang krijgen, wat prioritering van deze zaken vereist
- Ruime overdrachtstermijnen indien de derdelander zich onttrekt aan het toezicht/frustreert of niet meewerkt aan bijvoorbeeld de noodzakelijke (medische)voorwaarden.
- Verhoogde eisen aan medewerkers: De AMMR stelt hoge eisen aan de training en kwalificaties van medewerkers die betrokken zijn bij de Dublin-procedures.
- Er is een nieuw criterium toegevoegd: het eerder hebben van een diploma of kwalificatie in een bepaalde lidstaat (niet ouder dan zes jaar).
- Daarnaast zijn de criteria voor de hereniging van asielzoekers met hun gezin verruimd en omvatten voortaan ook personen die een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetene hebben (waaronder pasgeborenen).

6.3 Implementatie

De Nederlandse Dublinprocedure kent nu een aantal vaste stappen die doorlopen moeten worden en voor alle Dublinzaken gelijk zijn. Er bestaat wel enige flexibiliteit in de volgorde van de stappen en hoeveel tijd voor de verschillende stappen gebruikt wordt. De AMMR dicteert een specifieke volgorde in stappen en strikte termijnen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen zaken waarin de verantwoordelijkheid van een andere lidstaat al vast staat en zaken waarin een andere lidstaat verzocht moet worden de aanvraag over te nemen. Dit betekent dat de IND twee verschillende procedures zal inrichten.

- Een kennisgeving van terugnameprocedure waarin niet wordt gehoord en enkel een overdrachtsbesluit wordt uitgebracht.
- En een overname procedure. In de overnameprocedure wordt wel gehoord en dat gehoor moet, anders dan nu, plaats vinden voor een verzoek tot overname naar de andere lidstaat wordt gestuurd.

Voor beide procedures geldt dat, na bevestiging dan wel akkoord, de IND binnen twee weken een besluit moet hebben genomen. De voornemenprocedure zal mede daarom komen te vervallen.

De IND heeft een programma ingericht om het Pact te implementeren. Dit programma omvat onder andere ook de invoering van de wijzigingen de Dublin-procedure.

6.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

Onderstaande een aantal bepalingen die in de hogere regelgeving moeten worden opgenomen.

Wet- en regelgeving	Vreemdelingenwet- of besluit
Objectieve criteria definiëren wanneer kan worden aangenomen dat een persoon op wie de in deze verordening vastgestelde procedures van toepassing zijn zou kunnen onderduiken i.v.m. mogelijkheid tot inbewaringstelling.	Vreemdelingenbesluit 2000
Recht op juridische counseling/wettelijk vertegenwoordiger in administratieve fase	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Beroepstermijn en termijn indienen verzoek voorlopige voorziening	Vreemdelingenwet 2000
Beroepsmogelijkheid opleggen vrijheidsontnemende maatregel: administratieve of rechtelijke instantie	Vreemdelingenwet 2000
Aanwijzen bevoegde autoriteiten	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.

6.3.2 Aanpassing administratieve processen

Organisatie/administratieve processen	Wie	Gemaakte keuze
<p>Aanpassen/herzien van de structuur, werking, werkmethoden en operationele standaardprocedures van de Dublin-eenheid om nieuwe procedures en kortere termijnen toe te kunnen passen (overnameverzoeken, kennisgevingen inzake terugname, herplaatsingen en verantwoordelijkheidscompensaties) (artikelen 36, 63 67: verordening asiel- en migratiebeheer). De oprichting van gespecialiseerde teams overwegen (overweging 8, verordening asiel- en migratiebeheer).</p>	IND	<p>Hier wordt deels al aan voldaan. Er is al sprake van specialisatie en tevens van een flexibele schil die kan worden ingezet op meerdere werksoorten.</p> <p>Het huidige casemanagementsysteem van de IND ondersteunt al bij het bewaken van termijnen. Het nieuwe casemanagementsysteem moet deze mogelijkheid ook bieden.</p> <p>IND past instructies (procesbeschrijving, systeembeschrijving) aan conform de nieuwe termijnen. Voor de nieuwe onderwerpen, zoals verantwoordelijkheidscompensatie en nieuwe criteria, zoals diploma's, moeten nieuwe instructies worden opgesteld.</p>
<p>Regelingen voor opsporing van familieleden en gerelateerde partnerschappen overwegen/herzien (artikel 23, leden 3 en 6, artikel 40, lid 1, verordening asiel- en migratiebeheer).</p>	IND	<p>De IND is via het casemanagementsysteem in staat (mits voldoende informatie wordt aangeleverd door de vreemdeling) na te gaan of een familie- of gezinslid zich in Nederland bevindt bij inkomende verzoeken.</p> <p>Wanneer een vreemdeling in Nederland verblijft en op zoek is naar familie in een andere lidstaat of niet weet waar familie verblijft kan de IND doorverwijzen naar instanties die kunnen helpen met het opsporen van familieleden.</p>
<p>IT-systemen voor casemanagement overwegen/herzien/opzetten, onder andere om ervoor te zorgen dat relevante kwantitatieve en kwalitatieve gegevens en informatie worden verzameld en gedeeld als dat relevant is. Waar mogelijk de automatisering van procedures overwegen.</p>	IND	<p>De IND werkt aan een nieuw casemanagement systeem.</p> <p>IND implementeert het Pact in een nieuw ICT-systeem.</p> <p>Het nieuwe casemanagement systeem moet daarnaast in staat zijn de termijnen te bewaken en een mogelijkheid bieden om te prioriteren.</p>
<p>Invulling geven aan/bepalen van definities diploma en kwalificatie, onderwijsinstelling</p>	IND	<p>Wordt gedaan</p> <p>IND medewerkers ontvangen een instructie waarin wordt uitgelegd hoe claims op basis van diploma en kwalificatie beoordeeld worden.</p>
<p>Invulling geven aan/bepalen van definities onderduiken en risico op onderduiken.</p>	DTenV IND COA AVIM	<p>DTenV en IND: medewerkers moeten worden geïnformeerd over nieuwe gronden voor het verlengen van de UOD en het nieuwe werkproces. De wijzigingen wat betreft het beleid omtrent onderduiken moeten worden verwerkt in de procesprotocollen.</p>

6.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

Wie	Personeelsbezetting en opleiding	Fte	Opleiding nodig
IND	Medewerkers IND	Gelijk (zie hoofdstuk 4)	Ja. Beperkte opleiding nodig. Korte opleiding over voornaamste wijzigingen zal in veel gevallen volstaan, kern blijft hetzelfde. Voor nieuwe medewerkers bestaand opleidingsmateriaal aanpassen. Dit betreft een e-learning module. Voor BIC toets naar verwachting intensievere opleiding nodig. Een dergelijke opleiding is op dit moment niet beschikbaar. EUAA training gericht op praktische uitvoering en een voor alle lidstaten uniforme basis werkwijze gewenst
Medewerkers juridisch advies	Juridisch advies	Afhankelijk van de besluitvorming	N.t.b.
Regievoerders en uitvoerend ambtenaren (UA's)	DTenV	3 fte regievoerders en 2 fte UA's	Standaardopleiding voor nieuwe regievoerders en UA's.

6.3.4 Infrastructuur

Voor het onderdak van personen die een overdrachtsbesluit hebben gekregen is in hoofdstuk 3 (opvang) aangegeven welke infrastructuur nodig is.

Benodigde aanpassingen aan hoorruimtes is reeds opgenomen in hoofdstuk 4 (asielprocedure).

6.3.5 IT-behoefte

Wie	IT behoeften
IND	IT-systeem (zie hoofdstuk 4)
DTenV	Aanpassen ISTV-systeem die zien op aanpassen sturingsrapportages en labelen prioritaire groepen, gronden voor het verlengen van de UOD en de nieuwe termijnen moeten worden toegevoegd aan de processen in het ISTV, opname en opslag gehoren. De nieuwe grondslag voor bewaring van Dublinclaimanten bij openbare orde of nationale veiligheid moet in de systemen worden opgenomen.

7. Solidariteit

7.1 Stand van zaken

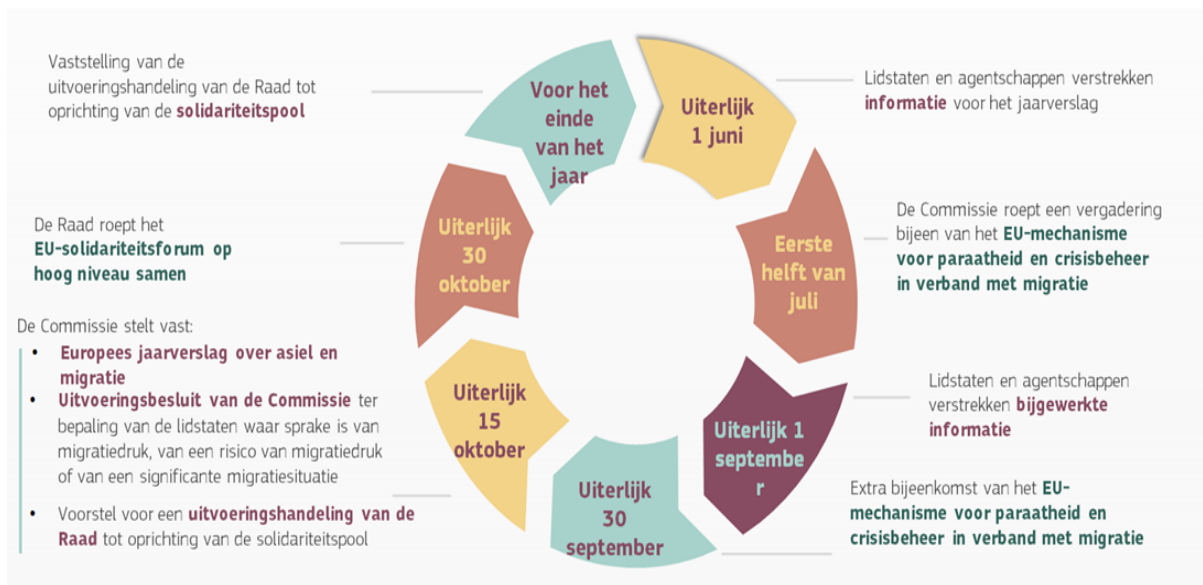
Solidariteit is een belangrijk uitgangspunt van het Pact. De Europese Unie heeft in de AMMR een jaarlijks terugkerend, juridisch-bindend, maar flexibel solidariteitsmechanisme opgezet om te verzekeren dat geen lidstaat er alleen voor staat wanneer de migratiedruk toeneemt. Dit mechanisme betreft een jaarlijkse cyclus van informatieverschaffing en besluitvorming. Het betreft een nieuw ingevoerd mechanisme.

Huidige basiscapaciteiten

Omdat er op dit moment nog geen vergelijkbaar mechanisme is, wordt er momenteel ook geen capaciteit op ingezet.

7.2 Vereisten Migratiepact

Voor de solidariteitscyclus moeten ieder jaar verschillende procedurele fasen worden doorlopen en politieke keuzes worden gemaakt over de concrete solidariteitsinvulling om vervolgens de toegezegde solidariteit uit te voeren. Onderstaand een schematische weergave van de solidariteitscyclus.

De cyclus zal in 2025 aanvangen, waarbij op 1 juni voor het eerst de betreffende informatie moet zijn aangeleverd. Er is geen aanpassing van de Nederlandse wetgeving vereist.

7.3 Implementatie

De solidariteitscyclus vergt overzicht (coördinatie) en betrokkenheid van de verschillende partners in de migratieketen om de benodigde informatie aan de Europese Commissie te kunnen verschaffen. Binnen en buiten het Ministerie van Asiel en Migratie zijn verschillende directies en afdelingen betrokken bij het verzamelen van de benodigde informatie en het nemen van bestuurlijke en politieke besluiten. Het merendeel van de informatie die de Europese Commissie vereist is al beschikbaar voor de Commissie via Eurostat, de EUAA of Frontex.

Na analyse van het solidariteitsmechanisme is besloten om een nationale solidariteitscoördinator aan te stellen. Deze persoon zorgt voor de samenhang in, en tijdige uitvoering van, de verschillende verantwoordelijkheden binnen de solidariteitscyclus en sluit daarmee aan bij de werkzaamheden van de Europese solidariteitscoördinator. In het eerste jaar, 2025, zal de nationale solidariteitscoördinator de processen opzetten voor interne afstemming van de solidariteitsbijdrage en om te zorgen voor het efficiënt verzamelen van de benodigde informatie voor het Europees jaarverslag.

De Nederlandse jaarlijkse bijdrage aan de solidariteitspool is niet opgenomen in bijlage I.

Mijlpalen
Heden – december 2024
- <i>Aanstelling nationale solidariteitscoördinator</i>
Januari 2025 – december 2025
- <i>Administratieve en financiële consequenties uitwerken van het afkopen van solidariteit</i> - <i>Aanvang eerste solidariteitscyclus, incl. opzetten benodigde processen voor informatieverzameling en politieke afstemming van de Nederlandse bijdrage</i>

7.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

De wet- en regelgeving hoeft niet te worden aangepast.

7.3.2 Aanpassing administratieve processen

Het Ministerie van Asiel en Migratie is verantwoordelijk voor de coördinatie van de solidariteitscyclus en de besluitvorming betreffende de Nederlandse bijdrage aan de solidariteit. De nodige nationale (standaard)processen worden opgezet om de vereiste informatie en gegevens te verzamelen en tijdig aan de Europese Commissie door te geven voor de opstelling van het Europees jaarverslag over asiel en migratie.¹³

Op politiek niveau zal er een keuze gemaakt moeten worden op welke wijze Nederland wil bijdragen aan de Europese solidariteit. In het regeerakkoord is hierover opgenomen dat Nederland een financiële bijdrage wil leveren en bij voorkeur geen vreemdelingen uit andere lidstaten over wil nemen. Wanneer echter te veel lidstaten zullen kiezen voor een financiële bijdrage kan dit erin resulteren dat Nederland Dublinclaimanten niet langer over kan dragen. De administratieve en financiële consequenties van deze optie worden de komende periode nader uitgewerkt.

7.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

De werkzaamheden voor het solidariteitsmechanisme zullen binnen de huidige bezetting opgepakt worden.

7.3.4 Infrastructuur

Er is geen sprake van een aanpassing van de infrastructuur

7.3.5 IT-behoeften

Er is vooralsnog geen sprake van een verandering in de IT-behoefte.

¹³ Artikel 9 van de AMMR

8. Noodgevallen en crisis

8.1 Stand van zaken

Op basis van verschillende bepalingen wordt in het kader van het Pact onderscheid gemaakt tussen *noodgevallen* en *crisis*. Nederland zal allereerst een noodplan (contingency plan) voor de vreemdelingenketen opstellen en ook zal Nederland zich moet voorbereiden op de mogelijkheid van een migratiecrisis in Nederland of in een andere lidstaat in de zin van de Crisisverordening.

Hoewel de verschillende partners in de migratieketen allen op hun eigen manier voorbereid zijn op situaties van een onevenredig hoge instroom, is er momenteel nog geen ketenoverstijgend noodplan.

8.2 Vereisten Migratiepact

a) Noodgevallen

Op grond van artikel 32 van de Opvangrichtlijn moet Nederland voorbereid zijn op situaties van een onevenredig hoge instroom. Wanneer de lidstaat wordt geconfronteerd met een onevenredig aantal verzoekers om internationale bescherming, met inbegrip van niet-begeleide minderjarigen, dient Nederland een noodplan (*contingency plan*) te hebben met daarin de maatregelen die moeten worden genomen om te zorgen voor een passende opvang van de verzoekers. Dit noodplan moet op 12 april 2025 worden ingediend bij EUAA (het EU Asielagentschap).

b) Crisis

In de Crisisverordening worden 3 *uitzonderlijke situaties* benoemd. Alleen in die gevallen is – conform de verordening sprake van een crisissituatie:

- een uitzonderlijke situatie van massale aankomsten van onderdanen uit derde landen of staatlozen op het grondgebied van een of meer lidstaten;
- het instrumentaliseren van migranten door een derde land of een vijandige niet-statelijke actor met als doel de lidstaat of de Unie te destabiliseren; of
- een situatie van overmacht in de lidstaat (bv. een natuurramp of een pandemie).

De drie genoemde situaties zijn limitatief van aard. Met andere woorden: meer crisissituaties in de zin van deze Verordening zijn er niet. Zowel in het geval van een crisis in een andere lidstaat als bij een crisis in Nederland zal adequaat op de situatie gereageerd moeten kunnen worden.

Verskil tussen noodgevallen en crises

Voor het Pact wordt een onderscheid gemaakt tussen noodgevallen en crisissituaties.

Bij noodgevallen is er sprake van een situatie waarin een lidstaat wordt geconfronteerd met een onevenredig aantal verzoekers om internationale bescherming, met inbegrip van niet-begeleide minderjarigen. De lidstaat wordt geacht een dergelijke situatie zelf aan te kunnen vanwege zijn goed voorbereide asiel-, opvang- en migratiestelsel. In die gevallen zal het *contingency plan* van de Opvangrichtlijn in werking moeten treden.

Bij een *uitzonderlijke situatie* van crisis is sprake van omstandigheden waarop de Unie en haar lidstaten géén vat hebben (Crisisverordening).

8.3 Implementatie

Het Ministerie van Asiel en Migratie werkt samen met de ketenpartners aan een Ketenbreed noodplan dat conform de Opvangrichtlijn 12 april 2025 klaar moet zijn. Ook de nationale strategie, die in juni 2025 met de Europese Commissie gedeeld moet worden, zal naar dit noodplan verwijzen.¹⁴

Het Nederlandse noodplan is onderdeel van een goed voorbereid asiel-, opvang- en migratiestelsel, dat in geval van onevenredig hoge instroom goed blijft functioneren en blijft zorgen voor een passende opvang van de verzoekers om internationale bescherming. Het

¹⁴ Artikel 7 AMMR

ketenbreed noodplan treedt pas in werking zodra de druk op de individuele ketenpartner(s) zodanig groot wordt dat daardoor de andere ketenpartners niet langer zelfstandig kunnen functioneren.

In aanvulling op het noodplan zal bij een crisis rekening moeten worden gehouden met de in de Verordening beschreven uitzonderlijke situaties. Naast de solidariteits- en ondersteuningsmaatregelen van de Raad voor de Europese lidstaat in crisis, waaraan ook de andere lidstaten zijn gebonden, zal aansluiting kunnen worden gezocht bij de nationale crisisstructuur. Het nemen van noodmaatregelen en het bepalen van de aansturing van de crisis is een belangrijk onderdeel van deze maatregelen.

Mijlpalen
januari 2025 – juni 2025
- Opstellen noodplan voor situaties met een onevenredig hoge instroom van verzoekers om internationale bescherming overeenkomstig format EUAA
juni 2025 – december 2025
- Na april 2025 zal gekeken worden of het opgestelde noodplan ook uitgebreid moet en kan worden voor andere situaties dan die van de Opvangrichtlijn (bijvoorbeeld een pandemie of grote overstroming).

8.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

De wetgeving hoeft waarschijnlijk niet te worden aangepast.

8.3.2 Aanpassing administratieve processen

Tijdens het opstellen van het noodplan zal bekeken worden of er aanpassing nodig is van de administratieve processen.

8.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

Bij de ketenpartners en bij het ministerie van Asiel en Migratie zal personeel moeten worden opgeleid om met het noodplan migratieketen te kunnen werken.

8.3.4 Infrastructuur

Er is geen sprake van een directe aanpassing van de infrastructuur. Bij een situatie van een onevenredig hoge instroom en zeker bij een crisis, zullen additionele opvanglocaties nodig zijn.

8.3.5 IT-behoeften

Tijdens het opstellen van het noodplan zal bekeken worden of er aanpassing nodig is van de IT-systemen.

9. Horizontaal, juridische waarborgen

9.1 Stand van zaken

Het Pact bevat en verduidelijkt belangrijke waarborgen en garanties voor verzoekers om internationale bescherming en mensen met specifieke behoeften, met name minderjarigen en gezinnen met kinderen of alleenstaande vrouwen en moeders. In alle nieuwe rechtshandelingen zijn nieuwe en verbeterde rechten voorzien. Deze zijn samengebracht in deze horizontale bouwsteen.

De huidige waarborgen voor gezinnen, kinderen en in het bijzonder alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) zijn goed geregeld in de huidige procedure.

- Voogdijvoorziening: indien het om een amv gaat die zich meldt met een asielverzoek, wordt Nidos direct op de hoogte gesteld, zodat de amv direct extra begeleiding krijgt. Ergens gedurende de eerste vijf dagen vindt het gesprek tussen de amv en Nidos plaats om het voogdijschap officieel aan te vragen.
- Leeftijdsebeoordeling: Iedere amv die zijn gestelde minderjarigheid niet kan aantonen met bewijsmiddelen, wordt bij binnenkomst geschouwd door de IND. Wanneer twijfel bestaat over de vraag of een verzoeker al dan niet minderjarig is, moet de IND een multidisciplinaire beoordeling verrichten, met eventueel een psychosociale beoordeling, die wordt uitgevoerd door gekwalificeerde beroepsbeoefenaars, om de leeftijd van de verzoeker te bepalen.¹⁵
- Medewerkers van de IND die asielaanvragen van (alleenstaande) minderjarigen behandelen zijn hiervoor speciaal opgeleid.

De inspectie J&V houdt toezicht op de taakuitvoering van de ketenpartners die functioneren onder de minister van Asiel en Migratie. Dat betreft dus in elk geval de IND, het COA en de DT&V. De inspectie heeft momenteel echter geen handhavende taak. Het ministerie is dus niet gehouden aan de aanbevelingen die de inspectie doet, maar kan de minister hier wel meerdere malen op aanspreken. Omdat de inspectie op azc's onaangekondigd onderzoeken kan uitvoeren met inspecteurs die de betreffende locatie goed kennen, behandelt het ministerie van asiel en migratie de aanbevelingen van de inspectie uiterst serieus. De inspectie heeft bovendien de expertise en toegang tot opvanglocaties en zijn enkele jaren geleden op afstand geplaatst van het ministerie om hun onafhankelijke positie ook fysiek duidelijk te maken.

Huidige inzet capaciteiten

Bij verschillende ketenpartners wordt capaciteit ingezet ten behoeve van waarborgen en rechten. Dit is niet heel precies aan te geven, omdat die inzet vaak overlappend is met andere processen bij ketenpartners.

9.2 Vereisten Migratiepact

Er wordt in het kader van het Pact met nadruk toegezien op de grondrechten van asielzoekers en kwetsbare personen terwijl de doeltreffendheid van de procedures in stand blijft. Daarbij is er bijzondere aandacht voor de alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) en gezinnen met kinderen. Bovendien schrijft het Pact voor dat er een klachtenprocedure moet worden ingericht ten behoeve van de screening en de grensprocedure.

Leeftijdsebeoordeling: Uit de toelichting van de Commissie volgt dat onder gekwalificeerde beroepsbeoefenaars ook intern getrainde medewerkers kunnen worden verstaan. Dat sluit aan bij de huidige werkwijze waarbij medewerkers van de IND intern worden opgeleid. Wel moet het proces voor de leeftijdsbeoordeling geoptimaliseerd worden om het multidisciplinaire karakter ervan te versterken. De IND is in beeld om de leeftijdsbeoordeling uit te voeren.

Onder deze bouwsteen valt ook de rechtsbijstand. Onder de huidige asielprocedure komen asielzoekers zowel in de administratieve als beroepsfase van de asielprocedure in aanmerking voor gefinancierde rechtsbijstand. Hoe dit onder het Pact georganiseerd gaat worden komt aan de orde in H4. Het besluit daarover moet nog worden genomen.

¹⁵ Artikel 25 APR

9.3 Implementatie

De huidige procedures en waarborgen voor amv'ers komen grotendeels overeen met de verplichtingen volgend uit het Pact. De IND houdt met de inrichting van de nieuwe asielprocedure expliciet rekening met de verplichte waarborgen voor amv's en kwetsbaren.

Mijlpalen
Heden – december 2024
- Uitdenken hoe en waar juridische bijstand belegd moet worden
Januari 2025 – juni 2025
- Vormgeven onafhankelijk toezichtsmechanisme

9.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

Onderstaande een aantal bepalingen die in de hogere regelgeving moeten worden opgenomen.

Wet- en regelgeving	Vreemdelingenwet of -besluit
Nationale regelgevingskaders waar nodig aanpassen, met name met betrekking tot het verstrekken van gratis juridisch advies in alle procedures; alternatieven voor bewaring; waarborgen voor kindbescherming (bijvoorbeeld multidisciplinaire teams leeftijdsonderzoek)	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Zorgen voor een wettelijk kader voor een onafhankelijk mechanisme voor toezicht op de naleving van de grondrechten bij screening- en grensprocedures (artikel 10, lid 2, screeningverordening, artikel 43, lid 4, asielprocedureverordening).	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.
Zorgen voor nationale wettelijke bepalingen om vermeende schendingen van grondrechten te onderzoeken in verband met screening en passende doorverwijzing naar burgerrechtelijke of strafrechtelijke procedures (artikel 10, lid 1, screeningverordening).	Vreemdelingenwet 2000 en lagere regelgeving.

9.3.2 Aanpassingen administratieve processen

Verschillende administratieve processen zullen licht aangepast moeten worden vanwege de extra waarborgen die zijn ingebouwd in het pact. Details hierover zijn opgenomen in de hoofdstukken 3, 4, 5 en 6 die gaan over opvang, asielprocedure en terugkeer.

9.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

Vooralsnog is er voor het beleggen van de waarborgen geen extra personeel nodig. Huidig personeel volgt onder meer de benodigde trainingen.

9.3.4 Infrastructuur

Er zijn geen specifieke aanpassingen nodig aan infrastructuur ten behoeve van horizontale issues of juridische waarborgen.

9.3.5 IT-behoefte

Ook op het terrein van IT zijn geen specifieke waarborgen nodig, anders dan wat er in het kader van de nieuwe asielprocedure, de screening en de terugkeerprocedure al aangepast zal worden.

10. Hervestiging, inclusie en integratie

10.1 Stand van zaken

Hervestiging

Nederland kent een jarenlange bestendige hervestigingspraktijk en heeft een bijdrage geleverd aan alle Europese hervestigingsprogramma's.

Participatie asielzoekers

Het programma Vroege Integratie en Participatie (VrIP) dat uitgevoerd wordt door het COA omvat activiteiten en werkzaamheden van het COA om goed en in een vroeg stadium aan te sluiten bij de kansen en talenten van bewoners, waardoor zij zo snel mogelijk kunnen participeren en integreren in Nederland.

Het programma VrIP bestaat onder andere uit de volgende activiteiten:

- *Screening en matching*: tijdens een screeningsgesprek brengt het COA op basis van de achtergrondkenmerken van een bewoner in beeld in welke arbeidsmarktregio hij/zij de meeste kans heeft op een passende baan of opleiding. Aan de hand van dit regioadvies plaatst COA zo gericht mogelijk door naar een opvanglocatie in een geschikte arbeidsmarktregio. Ook wordt op basis van dit advies een vergunninghouder gekoppeld aan een gemeente.
- *Meedoenbalies*: de Meedoenbalies stimuleren en faciliteren asielzoekers en statushouders om mee te doen in de samenleving. Zij worden hier begeleid naar participatieactiviteiten en vrijwilligerswerk. Het COA geeft samen met de vereniging Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk (NOV) uitvoering aan de Meedoenbalies. Er zijn Meedoenbalies op 38 van de ongeveer 200 azc's. Deze zijn verspreid over het hele land.
- *Begeleidingsgesprek participatie*: tijdens dit gesprek bespreekt de casemanager de participatiemogelijkheden op en in de nabije omgeving van de opvanglocatie.
- *Nt2-taalles* voor kansrijke asielzoekers: Kansrijke asielzoekers kunnen 4 weken lang 6 uur per week (24 uur in totaal) NT2-les volgen.

Vanuit het programma *Wonen en leven op een COA-locatie* wordt de training Basaal Nederlands aan asielzoekers aangeboden. De training wordt gegeven door een vrijwilliger onder begeleiding van een programmabegeleider van het COA. Elke deelnemer krijgt minimaal 8 weken 4 uur per week les. Als zij meer willen leren, kunnen ze daarna lessen blijven volgen.

10.2 Vereisten Migratiepact

Hervestiging

De Uniekaderverordening brengt geen grote veranderingen aan in het huidige proces, maar wel op enkele deelterreinen, waarvoor aangepaste procesbeschrijvingen en werkwijzen moeten worden opgesteld (bijv. ten behoeve van hanteren van in de Uniekader Verordening genoemde weigeringsgronden).

Participatie asielzoekers

De herziene Opvangrichtlijn vraagt de lidstaten ervoor te zorgen alle verzoekers toegang te geven tot taalcursussen, inburgeringscursussen of beroepsopleidingscursussen, voor zover lidstaten dat passend achten om verzoekers beter in staat te stellen zelfstandig te handelen, met de bevoegde autoriteiten te communiceren of werk te vinden. Het artikel geeft geen informatie over de inhoud en omvang van de taallessen, inburgeringscursussen of beroepsopleidingscursussen, noch over of het om formeel of informeel aanbod gaat.

10.3 Implementatie

Mijlpalen	
Heden – december 2024	
31 december 2024	Besluit nemen over welke partij(en) biometrie gaat afnemen bij hervestiging

31 december 2024	Besluit nemen over welke partij(en) personen in het kader van hervestiging gaat registreren en muteren in Eurodac
Januari 2025 – juni 2025	
Medio 2025	Procesbeschrijving hervestigingsproces gereed
Januari 2026 – juni 2026	
1 januari 2026	Start uitvoering eerste Unieplan
Juni 2026	
12 juni 2026	Start uitvoering bepaling artikel 9 lid 24 Uniekaderverordening inzake Eurodac

10.3.1 Aanpassingen wet- en regelgeving

Er zijn geen aanpassingen van wet- en regelgeving noodzakelijk. De beschrijving van de procedures geschiedt op het niveau van de Vreemdelingencirculaire, werkinstructies en protocollen.

Het huidige hervestigingsbeleid is vastgelegd in een combinatie van beleidsregels in de Vc en Kamerbrieven. De implementatie van de Uniekaderverordening zal worden benut om het volledige beleid op één plek te beschrijven (Vc).

10.3.2 Aanpassing administratieve processen

Wie	Organisatie/administratieve processen
	Uniekader hervestiging
Ministerie van Asiel en Migratie, IND en COA	Nationale procedures en praktijken herzien en aanpassen om te voldoen aan de verplichtingen (bv. Hervestiging toelatingsprocedure, beoordeling van toelatingscriteria en weigeringsgronden, termijnen).
Ministerie van Asiel en Migratie, IND, COA	Aanpassen werkwijzen/afspraken met derde partijen (UNHCR, IOM)

10.3.3 Aanpassingen personeel (personeelsbezetting en opleiding)

Er zijn geen wijzigingen in het personeel die niet al onder de andere bouwstenen zijn meegenomen.

10.3.4 Infrastructuur

Er zijn geen wijzigingen in de infrastructuur die niet al onder de andere bouwstenen zijn meegenomen.

10.3.5 IT-behoeften

Er zijn wijzigingen nodig in het systeem van de IND conform het uniekader. Deze zullen meegenomen in de IV aanpassingen nodig voor de nieuwe asielprocedure.

BIJLAGE I – kosten Implementatie Migratiepact

Op basis van de ontvangen input van de IND, COA, DTenV en Nidos is een inventarisatie gemaakt van de te verwachten kosten rond de invoering van het Pact. Er is daarbij een onderscheid gemaakt tussen incidentele kosten, zoals werkzaamheden voor het eenmalig aanpassen van systemen, en structurele kosten. De kosten in de jaren 2025 en 2026 zien daarbij over het algemeen op incidentele kosten, terwijl de kosten voor de periode na juni 2026 met name zien op structurele kosten.

Ten aanzien van de type kosten is er een onderverdeling gemaakt tussen personeelskosten van de eigen organisaties en inzet van tijdelijke externe specialistische capaciteit, ICT-gerelateerde kosten en overige kosten die noodzakelijk zijn om de verordening uit te voeren.

Deze kosten zijn in kaart gebracht op basis van de gemaakte beleidskeuzes vóór verzending van dit Nationaal Implementatieplan. In de komende periode zullen nog nadere beleidskeuzes gemaakt worden die van invloed kunnen zijn op de kosten.

De implementatiekosten bedragen in 2025 het meeste – bijna 35 miljoen – en lopen vervolgens (door een afname aan incidentele kosten) af naar ruim € 23 miljoen in 2029.

1. Eurodac

	2025	2026	2027	2028	2029
Incidenteel					
Personeel: eigen inhuur	1.330.000	830.000			
Personeel: externe inhuur	6.500.000	5.880.000			
ICT	1.600.000	1.600.000			
Overig materiaal	10.000				
Structureel					
Personeel: eigen inhuur	490.000	495.000	915.000	930.000	945.000
Personeel: externe inhuur	30.000	30.000	4.105.000	4.105.000	4.105.000
ICT			1.000.000	1.000.000	1.000.000
Overig materiaal					
Totaal	9.960.000	8.835.000	6.020.000	6.035.000	6.050.000

Toelichting

Er zal in de jaren 2025 en 2026 sprake zijn van incidentele inzet van personeel, ook externe inhuur. In 2025 zal er 12,3 fte aan eigen personeel ingezet worden en 6,2 fte aan externe inhuur. Voor 2026 is dit 7,3 fte eigen personeel en 4,5 fte externe inhuur. Dit is het totaal van alle betrokken partners.

De structurele inzet van het eigen personeel loopt op van 3,5 fte naar 6,7 fte.

De totale incidentele kosten zijn geraamd op bijna € 18 miljoen. Het structureel benodigd budget loopt op van ruim € 500.000 in 2025 naar ruim € 6 miljoen in 2029.

2. Grensprocedure en screening

	2025	2026	2027	2028	2029
Incidenteel					
Personeel		1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Externe inhuur					
ICT	725.000	125.000			
Overig	20.000	10.000			

Structureel					
Personeel	465.000	690.000	690.000	690.000	690.000
Externe inhuur		1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
ICT					
Overig	10.000	2.510.000	2.510.000	2.510.000	2.510.000
Totaal	1.220.000	5.835.000	5.700.000	5.700.000	5.700.000

Toelichting

Het bovenstaande kostenplaatje bestaat met name uit kosten die de DTenV en IND moet maken.

Screening

- Incidentele ICT-kosten DTenV: in de jaren 2025 en 2026 bedraagt dit € 75.000 per jaar voor de koppeling van de IV-systemen en een procesverwijzing om het screeningsformulier te kunnen ontvangen. Ook omvat dit de wijzigingen van de processen met betrekking tot screening aan de buitengrens. Voor de te ontwikkelen folder, waarin algemene informatie over terugkeer komt, zijn de verwachte communicatiekosten bij de DTenV € 10.000 in 2025.
- De raming voor de communicatiekosten bij de DTenV is € 10.000 in 2025. Dit betreft onder andere een te ontwikkelen folder, waarin algemene informatie over terugkeer komt.
- Daarnaast zal de IND in 2025 starten met de aanschaf van biometrische zuilen. De raming is € 600.000 voor 10 zuilen.
- De structurele kosten van de IND bestaan uit de inhuur van medisch personeel (raming van € 1,5 miljoen per jaar). Daarnaast is er, door de vereisten op het gebied van toereikende capaciteit, een aanpassing nodig in het aantal beschikbare bedden bij de DJI. Het gaat daarbij om de structurele huisvesting voor de screening. De kosten hiervoor bedragen € 2,5 miljoen. Dit is opgenomen onder overig.

Grensprocedure

- De geschatte benodigde financiën voor ICT-aanpassingen bij de DTenV m.b.t. de grensprocedure zijn € 50.000 voor 2025 en € 50.000 voor 2026 voor het wijzigen van de termijnen in de IV-systemen, de toevoeging van nieuwe doelgroepen en het omzetten van een art. 6 maatregel naar een art. 59 maatregel na de 12-weeken van de terugkeergrensprocedure.
- De verwachting is dat de DTenV structureel meer personeel nodig zal hebben voor de nieuwe terugkeergrensprocedure. Op basis van de geschatte instroom in de asielgrensprocedure worden de verwachte structurele financiële kosten geschat op € 680.000 per jaar. Dit betreft een ophoop van 4 fte in 2025 naar 6,2 fte in de navolgende jaren. Daarnaast zal het nodig zijn deze personeelsleden op te leiden (€ 10.000 per jaar).
- Onder overige materialen is € 10.000 voor 2025 en 2026 opgenomen voor de communicatie van de DTenV.

3. Opvang

	2025	2026	2027	2028	2029
Incidenteel					
Personeel	610.000	380.000			
Externe inhuur					
ICT	312.500	550.000	100.000	100.000	100.000
Overig	65.000	55.000			
Structureel					
Personeel	10.000	4.655.000	4.580.000	4.580.000	4.580.000
Externe inhuur		1.925.000	1.925.000	1.925.000	1.925.000
ICT					
Overig		26.500	26.500	26.500	26.500
Totaal	997.500	7.565.000	6.605.000	6.605.000	6.605.000

Toelichting

COA

De opvang van asielzoekers is de taak van het COA. De meeste kosten voor de implementatie van deze bouwsteen liggen daarom bij het COA.

- Er zijn eenmalige kosten voor het inrichten van nieuwe locaties of 'omklappen' van bestaande opvanglocaties. Deze kosten zijn onderdeel van de reguliere kostprijs per opvangplek. Het inrichten van specifieke onderdaklocaties voor Dublinclaimanten moet nog verder worden uitgewerkt. Daarom zijn deze kosten niet opgenomen in dit overzicht. De verwachting is dat een sobere opvanglocatie met een strenger regime duurder is dan een reguliere opvangplek.
- Het COA heeft eenmalige kosten voor het aanpassen van ICT-systemen ten behoeve van de inhuurregistratie. Deze kosten worden geschat op € 200.000 (2025).
- Wanneer er een extra processtap nodig is om te zorgen dat elke asielzoeker binnen 30 dagen een individuele beoordeling krijgt van de bijzondere opvangbehoefte zijn de aanvullende kosten hiervoor € 5,7 miljoen (structureel). Daarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde instroom van 27.000 asielzoekers per jaar en van twee uur inzet van uitvoerend personeel (39 fte) en een uur inzet van een tolk (27.000 uur, in totaal circa € 2 miljoen). Er wordt aangenomen dat er voldoende ruimte beschikbaar is om de gesprekken te voeren. De ICT-kosten hiervoor bedragen naar schatting rond de € 32.500.
- Gesprek voor informatieverstrekking: uitgaande van een gesprek van 60 minuten en een groepsomvang van 8 personen bedragen de structurele kosten € 240.000 per jaar. Ook hier zijn de incidentele ICT-kosten laag, € 15.000.
- De verwachte benodigde ICT-aanpassingen bij de DTenV worden geschat op € 50.000 in 2025 en € 50.000 in 2026. Dit omvat de nieuwe grond van onderduikrisico voor het opleggen van een vrijheidsbeperkende maatregel. Daarnaast zullen er opleidingen moeten worden ontwikkeld om regievoerders en UA's op te leiden ten aanzien van de door de ORI geïntroduceerde nieuwe gronden voor vrijheidsbeperkende- en ontnemende maatregelen, en ook voor het inbewaaringstellen van gezinnen met minderjarige kinderen en AMV. De verwachte kosten ten behoeve van het opleiden van medewerkers ten aanzien van de nieuwe gronden worden geraamd op € 15.000 in 2025 en € 15.000 in 2026. De verwachting is dat het opleiden van personeel hierover structureel € 10.000 per jaar zal kosten. Bij gebrek aan beleidskeuze betreffende vrijheidsbeperkende maatregelen voor Dublinclaimanten en hun opvangmodaliteit, kan hiervoor nog geen financiële impact vastgesteld worden.

DTenV

Een klein deel van de kosten ziet op kosten die vanuit de DTenV worden gemaakt voor ICT (€ 50.000 per jaar in 2025 en 2026), materialen (€ 15.000 per jaar in de jaren 2025 en 2026) en personeel (structureel € 10.000 per jaar).

UWV/SZW

Omdat de Opvangrichtlijn ook gevolgen heeft voor de toegang tot de arbeidsmarkt, zullen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en UWV ook kosten maken voor de implementatie van het Pact. Bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wordt daarnaast rekening gehouden met 1 fte. De raming hiervoor is € 143.000 per jaar (voor de jaren 2025 en 2026).

Voor het UWV is de raming gebaseerd op:

- Een toename in de personeelsinzet (1,8 fte in 2026 en 1,2 fte in 2027) voor bezwaar en beroepszaken. De inschatting is dat het zal gaan om circa 200 extra zaken per jaar (180 bezwaar en 20 beroep). Daarnaast zijn er extra uitkeringsdeskundigen nodig, dit wordt geraamd op € 370.000 per jaar (voor 4 fte).
- Er worden structurele en incidentele kosten gemaakt voor de ICT (€ 500.000 incidenteel in 2026 en € 100.000 incidenteel per jaar). Dit betreft met name de toevoeging van weigerings- of beoordelingsgronden in het systeem, e-publicatie en redactiewerk.
- Ook worden er meer calls met werkgevers verwacht en moeten aanvraagformulieren worden aangepast.
- Er zijn ook communicatiekosten van € 50.000 incidenteel, dit is onder overig opgenomen in 2025.

De structurele kosten voor sociale zekerheidslasten niet in deze bijlage meegenomen. Deze worden nog nader in kaart gebracht.

4. Asielprocedure

	2025	2026	2027	2028	2029
Incidenteel					
Personeel	2.675.000	2.675.000	2.675.000		
Externe inhuur	2.000.000	2.000.000	2.000.000		
ICT	10.000.000	5.000.000			
Overig	1.000.000	1.000.000			
Structureel					
Personeel					
Externe inhuur					
ICT	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Overig					
Totaal	16.675.000	11.675.000	5.675.000	1.000.000	1.000.000

Toelichting

De IND zal de asielprocedure aan moeten passen n.a.v. het Pact. Dit brengt de volgende kosten met zich mee:

- De IND zet een programma op om te zorgen dat de asielprocedure tijdig – in juni 2026 – is aangepast. Daarnaast zijn er kosten voor het versneld afhandelen van aanvragen. Dit bedraagt voor de jaren 2025 tot en met 2026 € 2.675.000 op jaarbasis (25 fte) aan eigen personeel en € 2 miljoen aan externe inhuur (10 fte).
- Ook zal de ICT aangepast moeten worden voor de implementatie van het nieuwe identificatie en registratieproces. Hiervoor zal een externe partij ingehuurd worden. De raming hiervoor is € 10 miljoen voor 2025 en 5 miljoen voor 2026. Betreffende de ICT zullen er ook structurele kosten zijn voor de licenties (€ 1 miljoen per jaar).
- Tenslotte dienen de gehoorruimtes aangepast te worden. De kosten hiervoor bedragen in totaal € 2 miljoen, verdeeld over 2025 en 2026.

5. Vertrek

	2025	2026	2027	2028	2029
Incidenteel					
Personeel	1.335.000	1.450.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Externe inhuur					
ICT					
Overig	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Structureel					
Personeel					
Externe inhuur					
ICT					
Overig					
Totaal	3.335.000	450.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000

Toelichting

Om de implementatie van het Pact binnen DTenV in goede banen te leiden, zal er tijdelijk extra personeel worden aangenomen. Dit betreft een programmamanager, -secretaris, en -ondersteuning. Dit betreft 2,3 fte in 2025 en 3,2 fte in 2026.

Er wordt tegens ingezet op partnerschappen met andere landen. De raming hiervoor is € 1 miljoen aan personeel en € 2 miljoen voor materiaal in 2025 (structureel).

6. AMMR/Dublin

	2025	2026	2027	2028	2029
<u>Incidenteel</u>					
Personeel					
Externe inhuur	50.000	50.000			
ICT					
Overig					
<u>Structureel</u>					
Personeel	570.000	570.000			
Externe inhuur					
ICT					
Overig					
Totaal	620.000	620.000			

Toelichting

Dit betreffen kosten die door de DTenV gemaakt worden.

- De benodigde IV-aanpassingen voor DTenV om de AMMR goed te implementeren worden geschat op € 50.000 incidentele kosten in 2025 en 2026 (per jaar).
- De verwachte extra benodigde personele capaciteit bij de DTenV wordt geschat op € 570.000 structureel per jaar. Dit omvat 3 fte regievoerders om zowel de extra bewaringsinstroom te dekken, als om het verwachte informatiegat te dichten dat ontstaat door het afschaffen van Dublingehoren in terugnamezaken. Ook betreft het 2 extra fte ten behoeve van het in bewaring stelling van naar verwachting meer Dublinclaimanten (+10%) gegeven de uitbreiding van de definitie van onderduiken en de extra gronden om de UOD te verlengen.

7. Solidariteit

	2025	2026	2027	2028	2029
<u>Incidenteel</u>					
Personeel					
Externe inhuur					
ICT					
Overig					
<u>Structureel</u>					
Personeel					
Externe inhuur					
ICT					
Overig	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Totaal	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000

Toelichting

De IND zal naar schatting € 500.000 aan aanvullende kosten hebben voor zogenoemde BIC assessments.

8. Noodgevallen en crisis

Momenteel is het Ministerie van Asiel en Migratie begonnen met het verder uitwerken van de benodigde nood- en crisisplannen. Op dit moment is nog niet voorzien in een budget voor deze werkzaamheden.

Kosten Ministerie van Asiel en Migratie

De implementatie van het Pact zal inzet van het Ministerie van Asiel en Migratie vergen om te zorgen dat er sturing en coördinatie is op de implementatie, bijvoorbeeld als het gaat om

rapportages zoals het Nationaal Implementatieplan. Daarnaast zijn er een aantal taken en processen die niet één ketenpartner raken maar meerdere belanghebbenden. Of processen die geen specifieke ketenpartner raken, zoals het aanwijzen van een toezichtsmechanisme. De kosten hiervoor betreffen met name incidentele personeelskosten. Daarbij gaat het om zowel eigen personeel als externe inhuur. Dit betreft een projectsecretaris, een beleidsadviseur en externe inhuur (totaal 4,5 fte). De raming betreft een totaal van € 700.000 in de periode 2025-2026. Ook is er een bedrag van € 300.000 gereserveerd voor o.a. verandercommunicatie en begeleiding van overleggen.

Daarnaast zullen er personeelskosten zijn om te kunnen voldoen aan de toenemende databehoeftes. Dit betreft in 2025 en 2026 incidenteel (€ 325.000 per jaar) en vanaf 2025 structureel € 325.000 per jaar.